

საქართველო

ეროვნული თავისუფლების გზით - პიროვნული თავისუფლებისათვის
პიროვნული თავისუფლების გზით - ეროვნული თავისუფლებისათვის

ეროვნული
ზიზღიერება

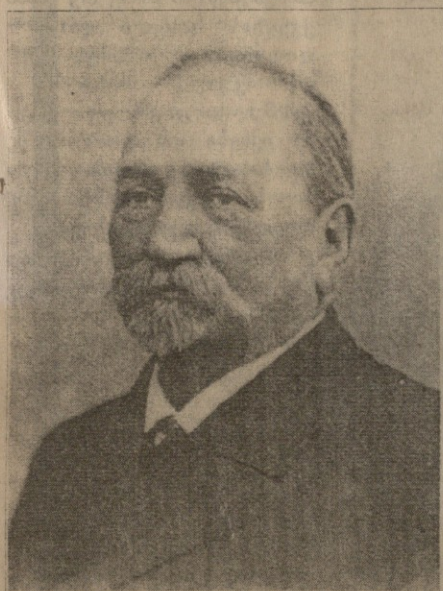
საზოგადოებრივ - პოლიტიკური გზებით. გამოდის ხუთშაბათობით

№ 3 (1749)

2-7 მარტი 2000 წ.

● ღირსი 50 თეთრი

**ილია ჭავჭავაძის
დასურული ფერილი
ტფილისის
საჯარო
ბიბლიოთეკის
დირექტორს,
უფალ ლევან
ბერძენიშვილს**

მე-2 გვერდი

პრეზიდენტობის კანდიდატი

ქართლოს ღარიბაშვილი:

პრესის მეშვეობით შევთავა-
ზე შევარ-
დნაძეს,
რომ გა-
დამდგარიყო
და მე გა-
მოვეცხადე-
ბინე მემკვიდრედ...

მე-3 გვერდი

პარტიის
ოქრო

მე-5 გვერდი

მასხაღოვი

სოხუმში

ჩასვლას

აკირებს?..

მე-2 გვერდი

ჩეჩნები

ახმეტიდან აფხაზეთში
გადავიდნენ?

მე-2 გვერდი

მართვადიდებულება და ქრისტიანობა

მე-8 გვერდი

იუზოვას
მოწმეები:
ილუზიები
და რეალობა

მე-6,7 გვერდი

ელექტრონული ვერსია - <http://www.opentxt.org.ge/sakartvelo>

პუტინმა და რუსლან დაბუფება იციან, რა მოუვიდა ბაბიციკის

სამოგადოებისათვის ცნობილია, რომ რადიო „თავისუფლების“ რუსული რედაქციის სპეციალური კორესპონდენტი ანდრეი ბაბიციკი იანვრის შუა რიცხვებში უკვე დაიკარგა ჩეჩნეთში.

მას შემდეგ, რაც რადიო „თავისუფლება“-თავისუფალმა ევროპამ გამოაქვეყნა ცნობა ბაბიციკის დაკარგვის შესახებ, დასავლეთის სახელმწიფოები, საერთაშორისო სამართალდამცავი ორგანიზაციები და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები მოუწოდებენ რუსეთის ხელისუფლებას მოძებნონ და გაათავისუფლონ იგი. ანდრეი ბაბიციკი ერთ-აღერითი უცხოელი ჟურნალისტი იყო, ვინც ცეცხლიდან გადარჩა. გროზნოში იმყოფებოდა, როგორც მოგვიანებით გაირკვა, ის დააკავეს რუსეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებმა და წარუდგინეს აბსურდული ბრალდება „შეიარაღებულ ფორმირებაში მონაწილეობა“.

რუსეთის გელევიშიამ ბაბიციკის გაცემის კადრები გაავრცელა. იქვე ფიგურირებს ჩეჩენი ერთეულების რუსულ-ან დაბუფები - შალინის რაიონის ყოფილი პოლიციის უფროსი (რუსული ორიენტაციის დოკუ მავგავეის მმართველობის დროს 1996 წელს). იმ პერიოდში ჩეჩნების გამარჯვებისა და ჩეჩნეთიდან რუსული ჯარის გაყვანის შემდეგ, ის გაქრა. დღეს კი კვლავ გამოჩნდა, ამჯერად რუსული სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლად და მოყვანილ კადრებში დაბუფები გაურკვეველ როლს თამაშობს.

ჩეჩნეთის საინფორმაციო ცენტრების განცხადებით, ანდრეი ბაბიციკის აყვანა არის შანგაი ჟურნალისტიკის მიმართ დაგროვილი რუსეთის ხელისუფალთა ერთგვარი დაზღვევა, რადგან მან ჩეჩნეთში მიმდინარე პროცესებზე უფრო მეტი იცის, ვიდრე პუტინმა და რუსეთის საინფორმაციო ცენტრმა. თუ ბაბიციკი ალაპარაკდება, მას სხვებიც აპყვებიან და მსოფლიოსათვის ცნობილი გახდება სიმართლე ჩეჩნეთის ომზე. მაშინ კი ვეღარ იხილავს პუტინი პრეზიდენტის საფარძელს.

ი.უ.

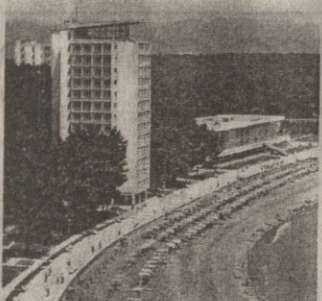
ჩეჩნები ახმეტიდან აფხაზეთში გადავიდნენ?!

არსებობს ინფორმაცია, თითქოს სოხუმში გამოჩნდა იჩქერიის მთავრობის წარმომადგენელი, რომელიც ცდილობს ახმეტის რაიონიდან ჩეჩენი ღრუბულილები გადაიყვანოს აფხაზეთში. ამავე დროს მდ. ენგურის გასწვრივ აფხაზ მთლიანობურებთან ერთად დგას 10-დან 20მდე ჩეჩენი მებრძოლი.

გაზეთმა „საქართველო“ კომენტარისათვის მიმართა საქართველოში იჩქერიის რესპუბლიკის წარმომადგენელს ხიზრი ილიაძეს:

„სიმართლის დადგენა ძნელია, მაგრამ გამორიცხული არ არის, რომ რუსეთის მთავრობა ცდილობდეს აფხაზეთის ტერიტორიაზე კვლავ კონფლიქტში ჩაბრუნების მიზნით ჩეჩნების და ქართველების მე პასუხს ვაგებ ახმეტის რაიონზე და მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ პანკისის ხეობიდან აფხაზეთში არაფერ არ გადასულა. ეს იქნება რუსეთის მიერ გაგრძელებული ცრუ ინფორმაცია, არ არის გამორიცხული, რუსებმა ერის მოღალატე ჩეჩნები მოსვლიდან პირდაპირ სოხუმში გამოგზავნონ.“

ირმა ურბეგაშვილი

მასხალოში სოხუმში ჩასვლას აპირებს?...

რუსეთის მთავრობა ახერხებს აფხაზთა შიშის დაბრუნებას. ეს ბუნებრივია, რადგან ნადარეიშვილის მთავრობას არაფერი საერთო არ გაქნია აფხაზთაგან. მათ არ შეუძლიათ ჩეჩნი პრობლემების გააზრება, ხელი ჩეჩნი (აფხაზთა მცხოვრებ ხალხს) არ შეუძლია სხა მიუაწვდომი არც არსინებას, არც ნადარეიშვილის მთავრობას. არც ერთი მთავრობა ჩეჩნეთის მისაღები არ არის, რადგან

ნმებით, მისი ავტორი სადად მთავრობე აფხაზების იმ მკითხველს ეკუთვნის, რომელიც უაფხაზეთიდან დარჩენილი საქართველო სულის მტანჯველ ტკივლად ექცა და მაშინათ, რომ ქართველობის წინააღმდეგ მიმართული ბრძოლა გადაზრდილია „აფხაზების წინააღმდეგ ბრძოლაში“.

არსინებას ხელისუფლებამ რომ კატასტროფულად მიუყვანა ჩეჩნი ქვეყანა, ამაში ორი აზრი

ილია ჭავჭავაძის დახურული წერილი ტფილისის საჯარო ბიბლიოთეკის დირექტორს, უფალ ლევან ბერძენიშვილს

როგორც ცნობილია, ამ ბოლო პერიოდში, სამხედრო ტერმინი რომ ვიხმაროთ, კოსმოპოლიტთა მასირებული შტურმი მიმდინარეობს ქართული მწერლობის, კულტურის, ეკლესიისა და საერთოდ, ყოველგვარი ქართულის წინააღმდეგ. ამ მხრივ გამოირჩევა კოსმოპოლიტთა ერთ-ერთი ლიდერი თუ იდეოლოგი ბნი ლევან ბერძენიშვილი, რომლის აზრითაც სულმთავი ილია ჭავჭავაძე იყო ალარა ჩასაგდები, იმდენს მიაღწიეს და ახლა აყვის ჯერი დადგა თურმე, შემდეგი ალბათ ვაჟა იქნება.

ილია რომ მართლაც გენიოსი იყო, მისი ნაწარმოებების მარტოოდენ სათაურებიდანაც ჩანს - „ოთარაბი ქერივი“ „კაცია-ადაშიანი?“ „აზრდილი“, რომელნიც სრულად მიესადაგება არა მარტო მაშინდელი საქართველოს, არამედ დღევანდელ მდგომარეობასაც, მაგრამ ილია თურმე ნათელმხილველიც ყოფილა.

ილიას არქივში ჩვენ აღმოვაჩინეთ ფრაგმენტული ჩანაწერები, რომლებიც პასუხია ლევან ბერძენიშვილის გამოსვლებისადმი. სულმთავი ილიას წინასწარ უკრძკია და ასე წლის წინ დაუწერია პასუხები ლევან ბერძენიშვილის დღევანდელი გამოსვლებისადმი. ჩვენ ეს ჩანაწერები შევკრიბეთ. სტილი, რასაკვირველია, მაშინდელი შეუვნარჩუნეთ, მხოლოდ მოგვიერთ გაუგებარ ან გამოტოვებულ ადგილებზე შინაარსის შესაფერისი სიტყვები ჩავსვით და ისე ვითავაზობთ მითხველს!

უფალ ლევან ბერძენიშვილს კრიტიკის გამო.

ჩემო მითხველო! როცა შორიდან შევიტყვევ, რომ უფალი ლევან ბერძენიშვილი ჩემზე კრიტიკას სწერს, გამიხარდა ძალიან, იმიტომ, რომ მეგონა ერთი ამისთანა კრიტიკა მაინც იქნება-მეთქი, რომ ღირდეს წითხვად არ ვიცი კი რა მიზეზით მეგონა

უტვინო და „მოღალატურ“ ნაწერს მარტო სასაცილოდ აგდება ვერ ვგეგმავთ. მაგისთანა კაცთა მოვლენა თვისის ნაწერითა, დროთა ნიშანია და ავთა დროთაცა, დავიფურეთ. რა უკადრისობა, რა ლანძღვა-თრევა არ აკადრა ჩვენს საწყალ მამებს, ჩვენს მამა-პაპას ჩვენს წარსულს, სასიქალულო-საისტორიო კაცებს,

აბმა იცის -სხვისი თვალებისა კი არა, მაგოდნა არ შეუძლია, თავის საკუთარის თვალებისა. რათ უფარს ქართველს ამისთანა სულის კლავება? მრავალი რამ არის მიზეზი ჩემო მითხველო. სხვათაშორის ისიცა, რომ სიკეთეს გადაჩვეული ვართ, კეთილი არა გეწამს, სული და გული ამოგვშრობია, (თორემ) იქ, ევროპაში, ერისათვის მოღალატე კაცი არამც თუ ქვეყნის სახელი და დიდებაა, არამედ თითოეულის თანამემამულისა-ცა ცალკედ... იქ იქნება საკუთარის თავისათვის ისე არ გამოიღოს თავი კაცმა, როგორც მისთვის, ვისაც ერისათვის შრომა გაუწევია, ვინც ქვეყნისათვის, მამულისათვის შეძლებისამებრ გარჯილა...

ვგონებ არა ქვეყანაში არ მოხდეს ის, რაც ასე აშკარად ჩვენში მოხდება ხოლმე. საკვირველია, რაც უნდა უშვერი, უმსგავსო, სულელობით აღსავსე საქმე იყოს, ჩვენში ფეხს გაიდგამს ხოლმე. მერე ისე, რომ ყურსაც არავის შეაბღურტინებს. არც მის მოქმედსა აქვს შიში, რომ მოვა და მოკითხავს ვინმეო, არც ამის მაყურებელს აქვს სირცხვილი...

...(არადა) ჩვენ არა ერთხელ გვითქვამს, რომ ერის პირველ დამხობა, ვთახსირება, გაწყალბა,

გავრძელება მე-4 გვ

ეს ესრეთ, მაგრამ მეგონა კი. ესა, როცა გადავიყვით, გვანი, რომ ძალიან შეუძლია... რა თქმა უნდა, რომ ყოველსაფერს თავისი სამღვარი აქვს... სასაცილოა, რომ სამიზდარი არ იყოს ამისთანა ბედი... ეგ არაფერი კიდეა, სხვა კრიტიკებიც კიდე მშაღდება თურმე ჩემზე...

განა თორიოდ სიტყვით სასაცილოდ აგდება საქმარისი არ იყო? სხვისი არ ვიცი და ჩვენ კი ამ უსინდისო, უგონო,

ჩვენს თავმოსაწონებელს ძველს თუ ახალ მწერლებს! ყველა ესენი მუხანათები. მოღალატენი იყვენო... მმარცველიო, უნამუსონი და ათასი ამისთანა... ასე გუ-პატორებული, ასე შეგინებული, ასე უშვერად და ურცხვად ავადახსენებული ჯერ არავეისაგან არ ყოფილან ჩვენნი წინაპარნი. წარსული ჩვენი მწერლები. რაი ეს ასეა, ეს სახუმარო ამბავი აღარ არის. საკვირველი კაცია ქართველი! ძალიან თვალების

ან ისინი არ ზრუნავენ ჩვენზე. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ არსინება კატასტროფულად მიგვიყვანს, ხელი ნადარეიშვილი უძღვრის იქნება ხელი შეუძლია მას ამის გაკეთება? - ეს აზრითი წერილი (დაიბეჭდა მცირე შემოკლებით) ინტერნეტის საშუალებით გაგზავნა აფხაზეთის გათავისუფლების დროებითი კომიტეტს. დამთავრდა

არ არსებობს. ამასვე ცხადყოფს უკანასკნელ დღეებში აფხაზეთში მიმდინარე პროცესებიც. მხედველობაში გვაქვს საინფორმაციო საშუალებების მიერ გაკეთებული არაერთი განცხადება აფხაზეთში ჩეჩნების ჩასვლისა და დამკვიდრების შესახებ.

აღნიშნულ ფაქტზე კომენტარი ვთხოვეთ აფხაზეთის გათავისუფლების დროებითი კომიტეტის ერთ-ერთ აქტიურ წევრს, პარტიზანული დაჯგუფების „ოთიური ლეგიონის“ მეთაურს, ზურაბ სამუშაის. მისი მტკიცებით, დღესდღეობით დაფიქსირებულია ფაქტი, რომ რამდენიმე ასეული, დაახლოებით შეიასამდე ჩეჩენი იმყოფება სოხუმში. მათი ჩასახლება მოხდა იმ მიტოვებულ სახლებში, სადაც ქართველები ცხოვრობდნენ.

მათი მხრიდან უკვე მიმდინარეობს აღდგენითი სამუშაოები.

საინფორმაციო-სადაზვერვო სამსახურის მიერ მოწოდებულია ინფორმაცია, რომ ახლო მომავალში კვლავ მოხდება ჩეჩენი ბანდებისა და ტერორისტების შემოსევა. უმჯობესია ინფორმაცია, რომ რამდენიმე დღეში სოხუმს მასხალოში ეწვევა. იგი სოხუმში აპირებს ჩასვლას და შესაძლოა, დამკვიდრებას.

როგორც ბატონი ზურაბი აცხადებს, სიმართლეს არ შეესაბამება საუბარი იმაზე, რომ გალში რამდენიმე ათეული ჩეჩენი ჩასახლდა. გალში მათი ჩასახლაც არ არსებობს და ამრიგად, იქ ჩეჩენს ვერაფერ იპოვს. მათი უდიდესი რაოდენობა ცხოვრობს სოხუმში, კერძოდ, ვითუასა და შამბას ქუჩებზე და უმეტესწილად კერძო საცხოვრებელ სახლებში სახლდებიან.

ჩეჩენების ჩეჩენი, დასახლებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე, საქართველოსათვის წარმადგენს კრიმინალს, - აცხადებს ზურაბ სამუშაი, - ისინი ჩვენს ტერიტორიაზე იქცევიან სამშრობის ვეებრივად კერად და უახლოეს

მომავალში ყოველგვარი კრიმინალური ძალების დასაყრდენი გახდებიან.

ცხადია, აფხაზეთში კვლავ ჩნდება წინააღმდეგობის ურთულესი ბარიერი. ის ძალები, რომლებსაც ლომის წილი მიუძღვით აფხაზეთის ტრაგედიაში, ამ ტერიტორიის თავიანთი ბნელი საქმეებისათვის გამოიყენებენ!

სამწუხაროდ, დღევანდელი ხელისუფლება უგადავია, რომ ხელი შეუშალოს ბორბლ ძალებს. ასეთ ფონზე მიმავალი მეტად ბუნდოვანი და გაურკვეველია.

გაცილებით მეტი აქტიურობის გამოჩენა (თუნდაც ბრძოლით) გვმართებს, რომ აფხაზეთში საბოლოოდ არ აღმოიფხვრას ქართველების სასხეფელი!... მეტი სიჭრთხილვა საჭირო - იმი აფხაზეთში, ვახსიფდეს, ჯერ არ დამთავრებულა!!!...

მარინა ჩიკაია

პრეზიდენტობის კანდიდატი

არც ისე დიდი ხანია, რაც ჩვენში პრეზიდენტობის ინსტიტუტი დაშვიდრდა, მაგრამ გარკვეული გამოცდილება უკვე დაგროვდა. თუ რა გამოცდილებაა ეს, ამაზე საუბარი სხვა დროს იყოს. ამჯერად ვიტყვით მხოლოდ ერთს: მაღლობა ღმერთის, პრეზიდენტობის მსურველი ადამიანები საქართველოში არ გამოილეულან. მეტიც, წინა წლებთან შედარებით მაინც რიცხვმა ამჯერად 17-ს მიაღწია. მართალია, მათ შორის შევარდნაძის რეალური მეტოქე, ანუ რეალურად ალტერნატიული კანდიდატი (თუ არ ჩავთვლით ბატონ ასლან აბაშიძეს და ჯუმბერ პატიშვილს) თითქმის არცერთი არაა, მაგრამ ისიც უნდა ნიშნავს, რომ ამ ადამიანებმა პრეზიდენტის ტახტის დაუფლების სურვილი გამოიხატეს. ყველა მათგანს საკუთარი საარჩევნო პროგრამა გააჩნია ალბათ და მეთვლეყლისთვისაც ინტერესმომცემი არ იქნება საუბარი პრეზიდენტობის კანდიდატებთან. ამჯერად გთავაზობთ ინტერვიუს ერთ-ერთ "სტაჟიან" კანდიდატთან, ცნობილ ადვოკატთან, ბატონ ქარსელს ლარსაშვილს. იმედია, მომავალში პრეზიდენტობის სხვა კანდიდატებიც არ გვეტყვიან უარს ინტერვიუმზე თვით ბატონ ედუარდ შევარდნაძისა და ბატონ ასლან აბაშიძის ჩათვლით.

„პრესის მეშვეობით შევთავაზე შევარდნაძეს, რომ გადამდგარიყო თანამდებობიდან და მე გამოვეცხადებინე მემკვიდრედ...“

ამჟამად ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში პრეზიდენტობის 17 კანდიდატია წარდგენილი. იმ ქვეყანაში, სადაც "ყველა მეფედ იბადება", ეს ციფრი, ცოტა არ იყოს, გაოცებასაც იწვევს.

კბილებს ილესავენ პრეზიდენტობის მსურველები! ტახტი, ერთადერთია, მაგრამ არც ისე ცოტაა მისი დაპყრობის კინით შეპყრობილი!

ადვოკატი ქართლოს ლარსაშვილი საინიციატივო ჯგუფმა ცს-ში პრეზიდენტობის კანდიდატად 9 თებერვალს წარადგინა. როგორც თავად აცხადებს, მისი მიზანია გახდეს პრეზიდენტის მემკვიდრე.

ჩვენ ვეწვიეთ ბატონ ქართლოსს და ინტერვიუ ვთხოვეთ.

- საპრეზიდენტო არჩე-

ვლობთ. როგორ ფიქრობთ, ისევ დამარცხების შემთხვევაში იმიჯი ხომ არ შეგელახება?

- ზოგიერთი კანდიდატისაგან განსხვავებით გამარჯვება ჩემთვის თვითმიზანს არ წარმოადგენს. მაინც და მაინც პრეზიდენტობა თუ მიწა, ასაკის მარაგი გამაჩნია. ესეც ზოგიერთისგან განსხვავებით. საპრეზიდენტო კამპანიაში ვინც მონაწილეობს, დამარცხებით იმიჯი არ ელახება. თვითონ მონაწილეობის ფაქტი უკვე ზრდის არა მარტო გამოცდილებას, არამედ იმიჯსაც. ადვოკატისათვის საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობა ნამდვილად არ არის ცუდი. ეს ჩემთვის მესამე მცდელობაა, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ სურვილი, სტაბილურია, ნებისყოფა არ მალატობს და შესაბამისად, გამოცდილებაც გვემატება.

- ბატონო ქართლოს, ბავშვობაში თუ ოცნებობდით პრეზიდენტობაზე?

- ჩემი დროის ბავშვობაში მხოლოდ სამღვარდნარეო პყავდათ პრეზიდენტები. მაშინ ჩვენში ცუკას მღივნები იყვნენ. ამაზე კი ნამდვილად არ მიოცნებია და არ მქონდა არანაირი სურვილი. დისიდენტი არასოდეს არ ვყოფილვარ. ბაბუ-აჩემი ოცდაწვიდმეტეტი გადაასახლეს, ეს იყო მამაჩემის მამა. ათი წელი მოიხადა სასჯელი. ასევე გადაასახლეს დედაჩემის მამაც. ასე რომ, იმ რეჟიმისაღმე ჩამომიყალიბდა უნდობლობა. ასეთ შემთხვევაში, ცხადია, პრეზიდენტობაზე ვერ ვიოცნებებდი.

- მოდი, თქვენს მიერ წამოჭრილ პრეზიდენტის მემკვიდრის საკითხს შევეხეთ. ელცინი პოლი-

ტივიდან ისე წავიდა. რომ დატოვა თავისი კაცი. როგორ მოიქცევა ჩვენი პრეზიდენტი? იქნებ სერიოზულად ფიქრობს მემკვიდრეზე?

- თვითონ ფაქტია, პრესის მეშვეობით შევთავაზე შევარდნაძეს, რომ გადამდგარიყო თანამდებობიდან და მე გამოვაცხადებინე მემ-

კვიდრედ. თითქოს გამოჩნდა, რომ

მან უყურადღებოდ დატოვა ეს ფაქ-

ტი, თუმცა სერიოზულად ფიქრობს

ამ საკითხზე. დსთ-ს ქვეყნების

სამიტის წინა დღეს შევარდნაძე

ელცინს შეხვდა. ეტყობა, ფიქრობდა

მემკვიდრეზე. არც ისე დიდი ხნის

წინ მან დაასახელა ორი-სამი

კანდიდატურა პარლამენტში. ეს

იმას ნიშნავს, რომ ევანია მარტო

არ არის და ისიც სწორედ ამბეა

გამწარებული.

- თქვენ არაერთგზის აცხადებდით,

რომ საპარლამენტო არჩევნები

პოლიციამ მოიგო. ხომ არ

მიგაჩნიათ, რომ ანალოგიურ

შემთხვევასთან გვექნება საქმე და

საპრეზიდენტო არჩევნებიც გაყა-

ლებება?

- ფაქტი ერთია: საპარლამენტო

არჩევნები მოიგეს მოქალაქეთა

კავშირმა, აღორძინებამ და

მრეწველებმა. რა ძალებითა და

მექანიზმებითაც გაიმარჯვეს,

ყველასათვის ცნობილია. არც ერთი

მხარის განაწყენება არ მიწდა.

ერთი და მეორე ჩემი პოტენ-

სიური ამომრჩეველია. მე ერთი

რამე შემძლია ვთქვა, რომ ამ

ძალებს, რომლებიც მონაწილეო-

ბდნენ არჩევნებში და ასლა

ერთმანეთში დაობენ, დადებითი

შედეგის მიღწევის თავისებური

სტილი აქვთ. ამიტომ ამ სტილსა

და ტერიტორიას ვინც უფრო მეტად

ფლობს, ცხადია, ხმებიც მეტი აქვთ.

ჩვენი სტილი ახალია და აგებულია

ნდობაზე. რაც შეეხება გაყალებას,

გარანტიას გაძლევი, რომ ამას არ

დაეუშვებთ. ამჟამად მიმდინარეობს

პროცესი, რაც შეეხება რეგისტრა-

ციას, ჯერ არ გაგვივლია.

ჩვენ ვართ ადვოკატები და არა

რომელიმე პარტიის წარმომა-

დგენლები. იმ ხალხს, ვინც უნდა გააყალოს ეს შედეგები - უზნის რწმუნებულებს, პოლიციელებსა თუ პროკურორებს, ჩვენ მათთან ყოველდღიური ურთიერთობა გვაქვს და ვიცნობთ მათ მეთოდებს. თქვენი გაგების მეშვეობით მე გაეაკეთებ გაფრთხილებას.

ვიმეორებ, ჩვენ ვართ ადვოკატები და ნებისმიერი

მათგანის ქრთამის გაჭედვა

შეგვიძლია, ვინც გააყალებს

არჩევნებს.

- ბატონო ქართლოს, თუ

საიდუმლო არ არის, რამ-

დენი დაგეხარჯებათ?

-რას გულისხმობთ, არჩე-

ვნებს თუ საქართველოს

პრეზიდენტობას?

- ჯერჯერობით არჩევნებით

შემოვიფარვლი.

- ძნელია ამის თქმა, თუმცა

ცხადია, ჩვენ ბევრი არ

ხარჯები მოქმედ პრეზიდენტს

სჭირდება.

წინა არჩევნებზე მე დაგვირდი

ხალხს, თუკი გამომიცხადებდნენ

ნდობას, მათ ექნებოდათ ხელფასები

მაშინ არ ამირჩიეს. შევარდნაძემ

არ შეასრულა ის, რასაც ხალხს

შეპირდა. სად არის მილიონი სა-

მუშაო ადგილი? მან ქვეყანა ვე

ააშენა და საქართველოც სულ უკან

და უკან მიდის. ამიტომაც სჭირდება

ამჟამინდელ პრეზიდენტს მეტი

ხარჯები იმისათვის, რომ მისი

იმიჯი დადებითი გახდეს. ჩვენ

ამისათვის არავითარი ხარჯი არ

გვჭირდება!

- ბატონო ქართლოს, მოსახლეო-

ბას მაღალ ხელფასებს ჰპირდებით.

საიდან მისცემთ მას?

- ბოუჯეტიდან.

- ბოუჯეტი რომ მწირია?

- შევარდნაძის ბოუჯეტი მწირი.

ლარსაშვილის ბოუჯეტი, მეოცედა-

ვად გვარისა, მწირი არასოდეს

ყოფილა.

ამჟამად ცარიელია საქართვე-

ლოს ბოუჯეტი, მაგრამ სამაგიეროდ

ზოგიერთების ჯიბეები სქელია. მე

არ მიყვარს მაფიაზე საუბარი იმი-

ტომ, რომ არავითარი მაფია არ

არსებობს. არსებობენ კონკრეტული

მექრთამეები. თუკი ახსენებენ

მაფიას, ეს მხოლოდ საზოგადოების

ყურადღების გადასატანად. ჩვენი

გასაცოდავებული ხალხი ქუჩაში

ეძებს, ვის ექნება სამი პური, რომ

მაფიოში უწოდოს.

- ბატონო ქართლოს, რას

ჰპირდებით თქვენს ამომრჩეველს?

- გაგვიკეთებ ყველაფერს იმისათვის,

რომ საქართველოს ჰყავდეს

საკუთარი პრეზიდენტი!

ესაუბრა მარინა ჩიტაია

თბალსაზრისი

პროგნოზი
გიორგიშვილი

ახლოვდება

საპრეზიდენტო არჩევნები

უპირველეს ყოვლისა, არ ვიქნებით მაინცდამაინც ორიგინალური, თუ ვიტყვით, რომ 9 აპრილს დაიწყო საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებში,

თქმა არ უნდა, დღევანდელი პრეზიდენტი გაიმარჯვებს. ან, უკუთ თუ ვიტყვით, მიაღწევს გამარჯვებას. მიაღწევს-თქო, იმიტომ მოგახსენებთ, რომ ერთნახევარ ათეულ პრეტენდენტთა შორის, რომელთაც პრეზიდენტობა მოჰპოვებოდათ, გულზე ხელი დავიდოთ მტერმაც და მოყვარემაც, ბატონი ედუარდ შევარდნაძე ერთადერთია, რომელსაც გამარჯვების ყველანაირი შანსი აქვს. ეს, გულისგულში, თვით პრეტენდენტებმაც მშვენივრად უწყიან, მაგრამ, თუ მაინც იყრიან კენჭს, მხოლოდ ერთი მიზნითა და იმედით: იქნებ, იმდენი ხმა

წავართვათ, რომ 50+1 არ გამოვიდესო. საეჭვოა, მაგრამ, ვთქვათ, მიაღწევს ამას, მერე? მეორე ტურში ხომ უცილობლად გაიმარჯვებს! მერე რა, გულს მაინც სომ მოვიოხებთო, ბრძანებენ.

სიჯიუტეა, უპრინციპო პრინციპულობაა, საბოლოოდ კი თავის თავის მტრობაც გახლავთ, რადგან, ჯერ ერთი, პირველი ტური შთანთქმავს ჩვიდმეტ მილიონ ლარს (თითო პრეტენდენტს ხომ თითო მილიონი ლარი აქვს გამოყოფილი), მეორე ტურშიც დამატებითი ხარჯები იქნება და ჩვენს ისედაც გასაცოდავებულ ბიუჯეტს სულ გაეცლება სიქა!

ტივთ კადნიერება, მაგრამ ხომ არ აჯობებდა მოგეხმოთ გონიერებისათვის და ის 15000000 ლარი, სულ

ფუჭად რომ უნდა დახარჯოს, დიდსულოვნად დაუთმოთ პენსიონერებს, რომელთაც თევობით ვერ მოუღიათ 12 ლარიანი პენსია, ასევე პედაგოგებს, რომლებიც თითქმის შიმშილის ზღვარზე არიან და მხოლოდ პროფესიული სინდისი აიძულებთ უხელფასოდ ასწავლონ ბავშვებს, ერის მომავალს. ამით თქვენ დიდ სიყვარულს მოუტანდით თქვენსავე ქვეყანას.

ჩვიდმეტს თხუთმეტი რატომ გამოვიყელი? ახლა ყველას აინტერესებს ის ორი პიროვნება, რომლებიც ღირსად ჩავთვალეთ პრეზიდენტობის კანდიდატებად. აინტერესებთ, მაგრამ თანაც მშვენივრად იციან, რომ ესენი არიან: მისი აღმატებულება საქართველოს ამჟამინდელი პრეზიდენტი და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ბატონი ასლან აბაშიძე.

თუ საპარლამენტო არჩევნების შედეგებით ვიმსჯელებთ, არადა, ნამდვილად არის ამაში ლოგიკა, პირველ-მეორე ადგილს გაიყოფენ, თანმიმდევრულად ედუარდ შევარდნაძე და ასლან აბაშიძე.

პირველ ადგილზე გასული ედუარდ შევარდნაძე კიდევ ერთხელ დადებს ფეხს ღვთისა და ერის წინაშე და შეუდგება მოღვაწეობას, ხოლო, მეორე საპატიო ადგილზე გასული ბატონი ასლან აბაშიძე ისევ მამაურებს მშობლიურ აჭარას. პოდა, არის ამაში სამართლის ნატამალი მაინც? რატომ უნდა დარჩეს ცენტრალური ხელისუფლების გარეშე პრაქტიკულად მეორე კაცი სახელმწიფოში? (მხედველობაშია საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგი).

ჩვენი მოსაზრებით გვსურს მოვრძალებით შემოვთავაზოთ ორთავე ლიდერს შემდეგი: პირველ ადგილზე გასული პრეტენდენტი ავტომატურად ხდება ქვეყნის პრეზიდენტი, ხოლო მეორე საპატიო ადგილზე გასული პრეტენდენტი ასევე ავტომატურად ქვეყნის პრემიერ-მინისტრი ან -მინისტრთა კაბინეტის თავმჯდომარე.

რასაუვირველია, საარჩევნო კანონით და რაც მთავარია, ქვეყნის კონსტიტუციით ამდგავარი რამ გათვალისწინებული არაა, მაგრამ თუ ასე მოიქცევით, ეს არ იქნება არანაირი კანონის საწინააღმდეგო აქტი -ქვეყნის პრეზიდენტს ხომ ისედაც შეუძლია პრემიერის კანდიდატურის შეთავაზება! იდეა დაგვებადა მას შემდეგ, რაც "მოქალაქეთა კავშირსა" და ბლოკ "აღორძინებას" შორის მიღწეულ იქნა კონსენსუსი საარჩევნო კანონში ცვლილებების შეტანასთან დაკავშირებით.

ის, ვისაც ნამდვილად სტკივა ერის (ქვეყნის) სატიკვარი, შეუძლებელია, არ მიესალმოს ძლიერთა ამა ქვეყნისათა ასეთ ნაბიჯს!

ღვთისა და ერის საკუთილდღეოდ უნდა აღემატოთ საკუთარ თავს! გაიხსენეთ თუნდაც დიდი აბრაამ ლინკოლნისა და მისი მეტოქის ამაბავი - ეს კლასიკური მაგალითი სახელმწიფოებრივი აზროვნებისა!

თუ ეს ნაბიჯი გადაიდგება, სულ მალე დადგება ის დღე, როცა ყოველთა ქართველთა და საქართველოში მცხოვრებ ყოველთა მომე ტომთა ოცნება - ერთიანი, მთლიანი, ძლიერი საქართველოს ხილვისა-აღსრულებდა!!

გიმო მარნაძე

ილია ჭავჭავაძის დახურული წერილი ტფილისის საჯარო ბიბლიოთეკის დირექტორს, უფალ ლევან ბერძენიშვილს

იქიდან იწყება, როცა იგი თავის ისტორიას იფიქრებს, როცა მას ხსოვნა ეკარგება თავისი წარსულისა...

... (უფალ ლ. ბერძენიშვილს: უბრძანებია: ეროვნება ქართველობა რათ გვინდა, რა საჭიროაო) ჩვენ აღრუდეს გვითქვამს, რომ ეს ღაღადღავა ღრის რაღაც სიფთხი შეგვთხება და აღაშინებს ლოღვამ გზა შეიშალა თითქო ან მართულები მოეშალა, ან ღრები გაუბრუნდა. სულ ყველაფერი ბირივ-ღაბირივ, ტყუილი და მართალი ვეღარავის გაურჩევია, ქვენა გრძნობანი ბენა გრძნობათა ადგილას გამეუფდნენ, ცოდვამ მალღის პირბადე ჩამოიფარა, ყაბღი ხალასად გაღის ნაძირალა თავანერადა. (მაგას) ქართველობა ხომ არ ჰგონია საერთო საღვინებელი და სანაღვინებელი? დიხაყ, ეგ უნდა იყოს, მაგრამ საღ არის ქართველი და ქართველობა? ერთი ეს მინდა გვითხთ: ვართღა საღმე? თუ შენ, ჩემო მითხველო, აღაშინობა, კაცური კაცობა ხელში მწერად არ გაღაგეცევი, ვიცი, რომ ამ კითხვამდ მარღი ჩაგეწყდება. ისიც ვიცი, რა ტყვილი ამოგაგენეს, მაგრამ ესეც უნდა იყოღ, რომ პაპამში ამოვლებულს ჭეშმარიტებასაც ვაგეკაცი მოსმენა უნდა. რით ვერ გაიგე, რომ ჩვენ უბედურნი ვართ... ყური მომიგლე.

შენ კარგად იცი, რომ ქართველი ჩვენი ტომის საერთო სახელი აღარ არის, აღარც შინა და აღარც გარე, არც მასლობლებისათვის და არც უცხოთათვის,

იმერელი-იმერელია, გურული-გურულია, მეგრელი-მეგრელია. ქართველი-ქართველია, სულ ყველანი კი ერთად ქართველები აღარ არიან.

ვაი, იმ ერს, რომელსაც საერთო ძარღვი გაუწყდა. ვაი იმ ქვეყანას, საცა საერთო სისხლი გაშრა, საცა ყველაში თვითო არ არის და თვითოში ყველა. საცა თვითო-ული ყველასათვის არ ჰფიქრობს და ყველა თითოეული-სათვის, საცა "მე" ხშირია და "ჩვენ" იშვიათი

... (უფალ ლ. ბერძენიშვილს: უბრძანებია: ილია ჭავჭავაძე ვინაა, ასეთ მწერალს არ ვიცნობო, ხოლო ჟეიუ წერეთელი არ მომწონსო), ჩვენ წინათაც ვთქვით, რომ იგი რაღაც განსაკუთრებულ ვარსკვლავება გახენილი, როგორც უკვე ყველას მოეხსენება, არამც თუ საკუთარი ამრი არა აქვს, სხვისი ამრის გაგების უნარიც არა ჰქონია; ორში ერთი: ან მართლა ამ უნარს მოვლეს, ან ცოტა თუ ბევრი ლიტერატურული კუდიანობა სცოდნია. იგი ცალის ყბით,

რომელიც ჩვენება აქვს მოქცეული, მითამ ჩვენთვის სტირის და სწუსს და მეორე ყბით, რომელიც თავის ამქრებისათვის მოქცეულია იყინის და ჰხარობს, მითამ, ნუ გეშინიათ, სულელს ვაბრძენებო. არ გევიკრის, ნათქვამია - "ყოველი ბუნება გვართავენ მიიბიდებაო"...

აღარ გაბათავებ? - მითხვეს მოწყენილი და იქნებ გაბრამბულიც მითხველი. - როგორ არა! გაბათავებ, მაგრამ იცით რით? ქართველი ვეღარავის გეიცვნია თუმცა კი ყველანი ქართულად ვლაპარაკობთ (და მეორეც), არა მგონია ქართველებმა დაივიწყონ საკუთარი მტონები.

(ამ იმედით) მისამდე ილია ბრიკოლის ძე ჩაპჩაპაძე. დაიწერა ტფილისსა შინა ჩყ99 წელსა, მეოცე საუკუნის ბოლოს და ოცდამეერთე საუკუნეში წასაკითხად.

ილიას პასუხის ფრაგმენტები შეკრებილია და ააწყო საქართველოს ბუნებისა და ისტორიულ ფასეულობათა დაცვის ასოციაცია ფესვების პრემიერმა ბიძინა თავაძემ

ჩვენ დღევანდელ დღეებში

თბილისური ზამთრის ჩვეულებრივ სუბინა დღეს ვერის პარკის იმ გაღვივებულად, მკერდის მარცხენა ხანაპირის უღიმღამო პეიზაჟს რომ გვათავისუფლებს, ფოთლებისგან მიტოვებული ტოტების მიღმა ნათლად ჩანს მალაღი ქვის მქრდზე ახლად მოჭედებული აბრა წარწერით - აქ განისვენებენ ქართული აღმშენებლის ერთ-ერთი ფესვმდებელი, ალიოშა ჯაფარიძე - 1899-1945, აღესრულდა ჯაფარიძე - 1895-1974, ხიშინ ჯაფარიძე - 1896-1929, წ. დიდებულია! ეს ქვა დიდი ხანია თინეჯერებისა და მოხუციოზო ელემენტების გასაგარჯიშებელ დაფად იყო ქვეყლი. ბევრმა კი აღზათ არც კი იცოდა სამი შესანაწივი მამულიშვილის საფლავზე რომ დაიდგა, და რომლის პარკში (დღევანდელ ვერის პარკში). ჭადრაკის სახელის უკან ათეული წლების მანძილზე იდგა პატარა ქვის ნატეხი, რომლის წარწერაც პარკის სტუმრებს ქართველ აღმშენებლის ძეგლის აღმართვას პირდებოდა. ძველი არ აღმართულია. სამწუხაროდ, ქვაც უკუ-უკვლად დაიკარგა. საფლავების აბრა კი ნამდვილად წინააღმდეგობა ნაბიჯი საქართველოს ღირსეული შვილების სხივის საბატონსაცემოდ, თანამშემშენის პატივისცემისა და ყურადღების გამოჩენისა ქართული ტრადიციებისადმი, და მოგახსენიო, უძველესი კულტურის მქონე ერის პრეტენზია ჩვენ სისხლსა და ხორცში გვაქვს გამჯდარი. კულტურა გულისხმობს საზოგადოების მიღწევითა ერთობლიობას განათლებაში, მეცნიერებაში, ხელოვნებაში და სულიერი ცხოვრების სხვა სფეროებში. ერს, რომელსაც დიდი ხანია ხმალით მოუღერებია თავისი წარსული და დღევანდელი არსებობის გზაზე გარდასულ დღეთა მოგონებებს წარმოსდგარებს, არ უნდა შეშლოდა ერთი პატარა დეტალი, რომელიც სწორედ განათლებლობის ღაქს გვცხადებს ნებისმიერი, თუნდაც ჩვენი ბერად მცირე ისტორიის მქონე ერის თვალში. საქმე ის გახლავთ, რომ აბრადაცემულ ქვას ინგლისური ენის რიგით მოყვარულს ტრანსკრიფციური ნიშნებით ქვეთი

წითელი ფერის საღებავით მოქცეულია ამერიკული (გაურკვევლი ენის) ფილმების თავიანთსმცემელთათვის საგვებით ნაცნობი გამოსახულება - "Kiss my ass" (ანუ kiss my ass) რაც ნიშნავს: "მაგაც საჯღმე". შეიძლება ვინმეს გაეჩნდეს ეჭვი, რომ ეს უხამსი წარწერა აბრის დაგვრის შემდეგ გაეცოდა და მავანი იგი ჯერ არ შეუქმნივიათ. არა, ნებისმიერ მითხველს შეეძლება თავისი თვლით ნახოს და დარწმუნდეს, რომ განსვენებული ვინაობის მამულიშვილი აბრა უკვე წაბილწულ ქვას იქნა მცურელი. ის ფაქტი, რომ დაფუძვით თითქოს აბრის შექმნის ინიციატორმა არც ერთმა აღმშენებელმა არ იცოდა ამ ფრაზის მნიშვნელობა, რაც გამოიწვევლი, მორადური და სხეობრივი, ანუ ეთიკური თვალსაზრისით გაუმართლებელია ჭეშკინისა და არაუ-სიეთიურ ქვას სახი-ქადვლად მამულიშვილთა მოხსენიებელი წარწერის გაკეთება.

რადგან მორადზე ჩამოვარდა სოუბარი, კიდევ ერთ ფაქტზე მინდა შევანერო თქვენი ყურადღება. მორადი ნორმების ერთობლიობა, რომლებიც განსაზღვრავს ადამიანთა ურთიერთდაპყრებულებას და ყოფიქცვას ამა თუ იმ საზოგადოებაში.

რადგან კულტურა საზოგადოების მიღწევებს გულისხმობს, ვნახოთ, როგორია დიდი ისტორიისა და კულტურის მქონე ერის საზოგადოება დღეს. საქართველოს ტელევიზიის "რუსთავე-2"-ის ერთ-ერთი საინფორმაციო გადაცემის მსვლელობისას ტიტრების შემჯავით პასუხი გავცა ტელე-მაცურებელთა რამდენიმე შეკითხვას, მათ შორის მოქალაქეთა დაინტერესებას, მშობიარობის ოფიციალური საფასურის შესახებ საქართველოში,

რასაც გარკვევით, შავით თეთრად შემდგენიარად უპასუხეს: საქართველოში მშობიარობა ოფიციალურად უფასოა. სიტყვა ოფიციალური გულისხმობს ხელისუფლების მიერ დადგენილ დოკუმენტს. ასეთი პასუხის მდებრიდან რამდენიმე დღის შემდეგ იმავე არხის საინფორმაციო პროგრამა მაცურებელს აუწყებს ახალციხეში მომხდარ სახარულ ფაქტს: ახლად ნამშობიარებმა დედამ დაბარა (ან დაბარებინა) გარდაცვლილი თუ ძალით მოკლული წვილი ქალაქის ერთ-ერთი მცხოვრებლის ცხიში, რასაკვირველია, გამოძიება ექსპერტის მიხედვით დაადგენს ბავშვის გარდაცვალების მიზეზს და კანონი (ანუ ხელისუფლების მიერ დადგენილი ყველაზე უფრო სა-ვადებელი წესი) განსჯის დამნაშავეს! მაგრამ აქაც საქმე სხვა-ვარადა, - აღნიშნულმა ინფორმაციამ იმ ფაქტსაც გუჯავა ხაზი, რომ სამშობიარო ტკივილებით მისული ქალი ახალციხის სამშობიარო სახ-

ლმა პოლისისა და ყელის უქონლობის გამო უარით გამოისტეკრა, რის გამოც მშობიარობა ამ საქმეში აბსოლუტურად გამორიცხვდება მეგობარმა ქალმა მიიღო თავის ბინაზე. ასეთ პირობებში მშობიარობის შემდეგ ფსიქო-ლოგიურად რა სტრესულ მდგომარეობაში ჩავარდებოდა ბავშვის დედა, საცხებით გახაგვია, მაგრამ ამის გარკვევა ექიმებსა და სპეციალისტებს მიეზღო, ჩვენ კი ისევ საზოგადოებას დაუბრუნდით.

ხელისუფლება, რომელიც ოფიციალური განცხადის კანონიერ დაცვას ვერ უსრქვე

მძევლების გაცვლის პროცესი გრძელდება

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლა მოძიების საქმელში მყოფი "ფონდის მოღონის" მოთხოვნით თბილისში ჩამოყალიბდა აფხაზეთსა და სამხაბლოში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მებრძოლთა მოძიებისა და მათი ოჯახების წევრთა უფლებების დაცვის სა-ხელშეწყობა კომისია. მისი თავმჯდომარეა ავთანდილ იოსელიანი, ხოლო მოადგილე ვლადიმერ დო-ბოროტაძე.

აღნიშნული პირები სახელმწიფო მინისტრთან ერთად სოხუში იმყოფებიდნენ. როგორც ვლ. დობოროტაძემ განაცხადა, სოხუმის შეჩვეულა მოღონად მიქცვლა მძევლებსა და მისჯილთა დაკავშირებულ პრობლემას. ყველა ყველაზე პრისციბი შეხუი მხოლოდ 1999 წლის დეკემბერსა და 2000 წლის იანვარში აფხაზეთ და გარდა-ცვლილ პირებს. დღეისათვის ჩვენმა მხარემ აფხაზეთს სამი გარდაცვლილი (ისინი 25 იანვარს შეტყეების დროს დაიღუპნენ) დაუბრუნა და სამი მძევლად აფხაზეთში მიიღო - ბაბარა, შეჩვეულია და ჯიქია.

ქართული მხარე წინააღმდეგია, რომ აფხაზებს გადასცეს ორი აფხაზი მებრძო - აშაგა და ვანა. მათი გათავისუფლება მოხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა გადმოგვეცემა მძევლად აფხაზეთში პარტისანები - ქარდავ, ლაშხია და ანთია. აღნიშნული პირები აფხაზეთში 1998 წლის მაისის მოვლენების დროს დაიკავეს და ხანგრძლივი დროით თავისუფლების აღგუთა მოეხავეს.

დღეისათვის ქართული და აფხაზეთი მხრიდან მძევლების გაცვლის პროცესი გრძელდება. როგორც ვლ. დობოროტაძემ აცხადდა, ამ რამდენიმე დღის წინ აფხაზეთში ხორანდო გათავისუფლეს. იგი ამჟამად სუგდისის საავადმყოფოშია, სადაც მკურნალობას გადის. რაც შეეხება მის ძმას, იგი ისევ ტყვეობაში იყოფება. ამკარა, რომ ამ პროცესში ბევრი რამ უთხლოვი მტრის ძალაზე არის დამოკიდებული.

ამჟამად, სათანადო სტრუქტურები გარკვეულ ხომებს მიიღებენ და გამოსავალი, თუნდაც მესამე ძალის ჩარევით, მოიძებნება.

მარინა ჩიკაია

დღეის, ის თავის საზოგადოებას პარტის არ არ ვერ სცემს. შექცობა ბრძანა: რაც საჭიროა მასზედ მეტი რომ კაცს არ მოეცოს, ადამიანი ხომ პირუტყვად გადაიქცეოდა. დაწვეული კანონით და დამთავრებული ადამიანის ელემენტარული უფლებებით დიდი კულტურისა და ისტორიის მქონე ერს დღეს არაფერი არ გახსნია. დღევანდელი საზოგადოება პირუტყვისგან შემდგარ გროვას წარმოადგენს და ჩვენსავე ზღის ნაზიარები ღაბას პოლიტიკის მისდევს. ღაბას მსგავსი პირუტყვები საზოგადოებას ვერ ჰქნიათ. თუ საზოგადოება არ არსებობს ე. ი. არც ყოფი და თავისთავად, არც კულტურა აღარ არსებობს და თუ ჩვენ დიდი ისტორიისა და უძველესი კულტურის მქონე ერს წარმომადგენლები ვართ, მაშას-აღამე, ჩვენს კულტურას ხრწნა, ღვარდაცაა განუცლა. კიდევ ერთხელ დავესხებით გენიისებს და კონსტანტინე გამსახურდას სიგეები მოვიშვე-ლოთო. „ხასიათი პიროვნების კულტურის გრად-ცია... უკულტურო ერის სწორედ თავისი უხად-ათობის მიმეშით ამორჩილებს: კულტურული“. მოდი, შევივებოთ ჩვენი ხასიათი (და თუ საჭი-რო გახდა, მოვიერთო გრადიცაეც და ცნებას „ღვ-რადიცაე“, „გრადიცაის“ უფრომენი დაუპირისპი-როთ, რომ ვინმე, პატარა ისტორიის მაგრამ დღეს ჩვენზე მეტი კულტურის მქონე ერმა არ გაღაგეცლაოს...

... შევიდეთ ვერის პარკში თბილისური ზამთრის ჩვეულებრივ შვიდ დღეს, გრადიოზული ხეების მიღმა პატივი მივაგოთ წმინდა საფლავებს დავკეთ მშფოთავი ქალაქის ცხოვრების რიგითი და ვიამაყოთ ჩვენი ნათელი მომავლით. საღეჯრპარგ პაუპგმანის სიგეები „ადამიანი ბოროტებას მაშინ ირჩევს, როცა სიკეთის იმედს ჰკარგავს“ აღარ ყოფილიყოს ჩვენი ყოველდღიური ცხოვრების მეგ-შური.

მაია არევალიძე

ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი

გაგრძელება. დასაწყისი "საქართველო" №2

(ისტორიული ქრონიკა)
I ნაწილი
რსდმპ(ბ)-ის შემოსევა
(გაგრძელება დასაწყ. №2)
1917 წლის ნოემბრიდან დაიწყო საწარმოთა კონფისკაცია „ხალხის სასარგებლოდ“. დაიწყო იგი ლიკსიკის მანუაქტურით. 1917 წლის 9 დეკემბერს სახალხო კომისართა საბჭომ ლენინის თავმჯდომარეობით მიიღო დადგენილება სამთო ქარხნების სიმსკის აქციონერთა საზოგადოების ქონების კონფისკაციის შესახებ. 27 დეკემბერს კონფისკებულ იქნა სერფინსკო-უფალინსკის და კანგინსკის სააქციო საზოგადოებების ქონება, შემდეგ კი ანგარისა და პუგლოვის ქარხნები გადაეცემულ იქნა „ხალხის საკუთრებაში“. ქვეყნის ეროვნულ მონაპოვართა ძარცვა სწრაფი გემოთ ხდებოდა. მსხვილი ბანკებისა და სააქციო საზოგადოებთა ქონებით აღარ ემაყოფილებოდნენ. მონადირის აპარატი, რომელიც ცდილობს თუნდაც მცირე ნაზად ირევიდეს კი არ გაუშვას ხელიდან, ლენინი ავალებს ძერჟინსკის სასწრაფოდ გააკეთოს იმ პირთა აღრიცხვა, ვისაც რაიმე საგვარეულო ფასეულობანი ან დანაშაული შეიძლება ჰქონდეს ასეთებს მიეკუთვნებოდნენ.

I მდიდარი კლასის წარმომადგენლები, ე.ი. თვეში 500 მან. და მეტი შემოსავლის მქონე პირები; ქალაქის უბრავე ქონების, აქციებისა და 1000 მანეთზე მეტი თანხის მფლობელები, მათთან ერთად ბანკების, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულებების მოსამსახურეები ვალდებული არიან 24სთ-ის განმავლობაში (ლენინის მოთმინება არ ჰყოფნიდა, თუმცა ახლადშექმნილი პოლიტიკური ბოლიშევის შუილი იძლეოდა გახდა ეს დრო 3 დღემდე გაუმრავლა), საბინაო კომიგეგმებში 3 ეგზემპლარად წარმოადგინონ ხელმოწერილი განცხადება თავისი სამსახურის, საქმიანობისა და შემოსავლების მისამართის ჩვენებით.

2. საბინაო კომიგეგმები ხელმოწერით ამოწმებენ რა ამ განცხადებებს, ერთ ეგზემპლარს თავითონ იგოვენენ, ხოლო დანარჩენი ორს წარადგენენ ქალაქის მმართველობაში და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატში.

3. პირები, რომლებიც ამ კანონს არ დაემორჩილებიან (განცხადებას არ წარმოადგენენ ან შეუცვლბიან მოცულებას, დაჯარიმდებიან 5000 მანეთით (შემდეგ ეს ციფრი გადახაზულია და ჩაწერილია 10 000) – მოსდევს თვითოეული დარღვევისათვის, ერთწლიანი ციხით ან გაგზავნილობით ფორგებზე, დანაშაულის სიმძიმის მისხედით.

4. პირველ პუნქტში ნაჩვენები პირები ვალდებული არიან თან იქონიონ საბინაო კომიგეგმების მიერ დამოწმებული შემოთაღნიშნული განცხადებათა ასლები.

5. ეს პირები ვალდებული არიან კანონის გამოცემიდან ერთი კვირის განმავლობაში შეიძინონ სამომხმარებლო სამუშაო ბარათები (ნიმუში თან ერთვის შემოსავლებისა და გასაღების ყოველკვირეული ჩანაწერებისათვის). როგორც ყველა ლენინური დოკუმენტი, ეს დოკუმენტიც შედგენილია დახასიათებული ანოტაციის სრული შესაბამისობით. იგი მოიცავს საშუალო შესაძლებლობის ვაჭრებიდან დაწყებული, ინტელიგენციას – ადვოკატებს, ეკონომისტებს, გამომცემლებსა და წვრილბანკი ქონების მფლობელებს. იგი სულითა და შინაარსით გვაგონებს გერმანულ საოკუპაციო ხელისუფალთა ბრძანებებს ებრაელთა რეგისტრაციის დროს. მაგრამ პიკეტურს საამისოდ ჰქავდა აპარატი და თვითონ ასეთ საბუთებზე არცერთი ხელმოწერა არ დაუტოვებდა. „მსოფლიო პროლეტარიატის ბელადი“ კი არ ერილება მსგავსი ქაღალდების საკუთარი ხელით შედგენას ბოლოში უკლებელი კომუნიკური საღამისი დარტყვით. ეს დოკუმენტი აშკარად ამტკიცებს, რომ ქვეყანა ოკუპირებულ იქნა უსირცხვილო და დაუნდობელ დამპყრობთა მიერ, თუმცა მაშინ აბას ცოგანი თუ ხედეოდნენ. მაგრამ ამით ლენინური აღმაფრენა არ დამთავრებულა. როგორ მოექცოდნენ იმით, ვისაც მცირე შემოსავალი, უბრავე ქონება არა 1000, არამედ 25 მანეთის ჰქონდა? და ბელადი თავის ცნობილ წერილს ძერჟინსკისადმი ამთავრებს თავისივე ლეგენდარული

გენიალობის ბრწყინვალედ დამამტკიცებელი, ასევე ცნობილი მე-7 პუნქტით:

37. პირები, რომლებიც პირველ პუნქტში არ შედიან, საბინაო კომიგეგმებში წარადგენენ განცხადებას თავისი სამუშაო ადგილისა და შემოსავლების შესახებ ერთ ეგზემპლარად და იღებენ ვალდებულებას თან იქონიონ საბინაო კომიგეგმების მიერ დამოწმებული მისი ასლი“. ყველაფერი გარკვეულია! თუ ძარცვა, დაუ ყველას შეეხოს. მათ, ვინც არ ისარგებლა ღამის სიბნელით, არ გაიქცა ფინეთის ყინულოვანი ყურეს გავლით ჩრდილოეთისაკენ ან სამხრეთით, რაც არც ისე ადვილი იყო, შეცდა და რეგისტრაცია გაიარა, დაუყოვნებლივ ეჭრებოდნენ სახლებში და ჩხრეკდნენ. ჩხრეკები მოგვჯერ თვეობით გრძელდებოდა, როგორც მოწვევს, მაგალითად, იველი-ორ ნიკოლაევსა და იმეინერ კურასკის ინტერვალა კელეში, იყრებოდა იატაკი, იფარებოდა ავეჯი, მეპატრონეებს სცემდნენ, აწამებდნენ, თვალწინ აუპატიურებდნენ ცოლებსა და შვილებს და თუ რაიმეს პოულობდნენ, თუნდაც გიმნაზიის წარჩინებით დამთავრების მიღებული ოქროს მედალს, ოჯახის უფროსს ციხეში სვამდნენ, ხშირად სამუდამოდ, ოჯახს კი ქუჩაში აგდებდნენ.

რუსეთში როგორც ყველა სხვა ქვეყანაში, ასიათასობით ადამიანი დანაშაულის ბანკებში, ინდივიდუალურ სივრცეებში ეწ. ფოლადის ყუთებში ინახავდა. იქ გადართმობდნენ პირობარების, აქციების დივიდენდები, მოცენებები კაპიტალიდან და სხვა. ვინაიდან შეგანის საიდუმლოება საბანკო საქმის საფუძველია, ფოლადის ყუთების მფლობელთა გვარები ხშირად უცნობი იყო ბანკის მოსამსახურეებისათვისაც კი. შოფრისა და გასაღების ნომერი – აი, რაც მათთვის ცნობილი იყო. ბანკების აღებისას ბოლშევიკებს, რა თქმა უნდა, შეეძლოთ ყველა ყუთი გაეგვხათ და გაესუშუთაებინათ, მაგრამ ეს ზედმეტად პრიმიტიული მოქმედება იქნებოდა. გაცილებით საინტერესო იყო ინდივიდუალური სივრცის მფლობელთა გამოჭერა, რადგან საგარეო იყო, რომ იქ მთელ ქონებას არ ინახავდნენ. ამ მიზნით 1917 წლის 14 დეკემბერს ლენინმა დაამტკიცა ცენტრალური აღმასკომის გადაწყვეტილება ფოლადის ყუთების რეგვიმის შესახებ, რომლებშიც ნათქვამი იყო:

„... მთელი ფული, რომელიც ინახება ბანკების ფოლადის ყუთებში, შეგანული უნდა იქნეს სახელმწიფო ბანკში, კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე. შენიშვნა: ოქროს მონეტებისა და ზოლების სახით, უკეთდება კონფისკაცია და გადაეცემა საერთო-სახელმწიფოებრივ ოქროს ფონდს.

2. ფოლადის ყუთების ყველა მფლობელი ვალდებულია დაუყოვნებლივ გამოცხადდეს ბანკში გასაღებით, ფოლადის ყუთების რეგვიმზე დასაწერებად.

3. ყველა მფლობელი, რომელიც არ გამოცხადდება სამი დღის განმავლობაში, ჩაითვლება რეგვიმისადმი ბოროტი განმზავებით თავის ამრიგდებად.

4. ასეთ პირთა კუთვნილი ყუთები გაიხსნება კომისიის მიერ და მასში აღმოჩენილი მთელი ქონება კონფისკაციის წესით გადაეცემა სახელმწიფო ბანკს ხალხის საკუთრებაში“. რეგვიმზე გამოცხადებული დაუყოვნებლივ აპატიმრებენ და დარჩენილ ქონებასაც სულთან ერთად ართმევენ.

ქვეყნის ძარცვის პარალელურად მიიღებოდა ზომები, რათა ამ პროცესისათვის ხელი არავის შეეშალა. ცხადია, განსაკუთრებულ შემოთრებას ეჭვგარეშად მიეცოდა 50 ათასამდე ოფიცერი იწვევდა. არმიის დაშლის შემდეგ ისინი სახლებში ისდნენ და უღონდნენ ამ საშინელი დროის დამთავრებას, ამასთან, არავითარ აქტიურ მოქმედებაზე არ ფიქრობდნენ. მსოფლიო ომის ოთხი წელი მათთვის ამ მხრივ სრულიად საკმარისი იყო. მაგრამ ვინ აცლბა! გამოვიდა მითითება, რომელიც ყველა ოფიცერს რეგისტრაციის გავლას ავალდებულებდა. ვინც არ გამოცხადდებოდა, ადგილზე დახვრეტით ეშუქრებოდნენ. რეგისტრაციამზე

მისულებს კარგაპზე სვამდნენ, ყურეში გაჰყავდათ და ყველას სძირავდნენ. სწორედ მაშინ დაიბადა ცნობილი გამოთქმა „კონგრეგაციის პიღრა“. „პიღრა“ ამგვარად იქმნებოდა: ერთმანეთისკენ ზურგით მდგომ სამ ან ოთხ ოფიცერს გაოჭავდნენ, თოკებით გადააბამდნენ და შემდეგ წყალში აგდებდნენ. მაგრამ, ეს რა თქმა უნდა, გამონაკლისი შემთხვევები იყო, როცა ჩეკისტებს გამხიარლება მოუწოდებდათ ხოლმე. ჩვეულებრივ, უბრალოდ სძირავდნენ ან ხვრეგდნენ, როგორც კლასობრივად სამიმ პირებს, ამასთან ერთად, წუთითაც არ იგოყვებდნენ მთავარ ამოცანას – რუსეთის ბოლომდის გაძარცვას რუსეთის ჩრდილო და ცენტრალური ნაწილის ათასობით დამფრთხალი მცხოვრებნი შეუბრძოლი იყო ბრესკის ზავით და უბრუნელოყოფილი რუსეთის ფელერაციის საზღვრის გასწვრივ უკრაინიდან ბალტიის ზღვამდე კორდონებად მდგარი გერმანელი ჯარისკაცების მიერ, რომლებიც ერთის მხრივ – იცადნენ ბოლშევიკებს გარედან შეჭრისაგან, ხოლო მეორეს მხრივ – მათ არ აძლევდნენ თავისი გერმანიის გაფართოების საშუალებას. ლგოლებს არ აგარებდნენ უკან აბრუნებდნენ. საზღვარზე გადასულებს რუსეთის ხელისუფალი გადასცემდნენ. იქ კი უკვე მოქმედებდა ლენინური დეკრეტი „საზღვრის უკანონოდ გადაკეცვის შესახებ“, რომელიც დახვრეტას ითვალისწინებდა. ბოლშევიკთა მიერ ოკუპირებულ გერმანიამ დარჩენილი ნათესავები და მეგობრები სასოწარკვეთილი პეტიციებით „პომბალენ“ უკრაინის გეგმანურ ხელისუფლებას და ემუდარებოდნენ, დახმარებოდნენ მათ ახლობლებს კომუნისტური „სამთხილდ“ თავის დაღწევაში. უკრაინის მთავრობამ დახმარების თხოვნით გერმანელებს მიმართა. მათ კი თავისი ელჩის მირბახის საშუალებით მოსკოვს ნიადავი მოუხინჯეს. მათ და გასაკვირად ეს წინადადება ლენინმა ღამის აღტაცებით მიიღო: თუ გეგმანური მთავრობა ასე ზრუნავს „პარამიგ კლასებზე“, საბჭოთა მთავრობას არაფერი საწინააღმდეგო არ გააჩნია იმისა, რომ უკრაინაში გადაიგზავნოს რამდენიმე უნდა ადამიანი, მაგრამ... არა უფასოდ. დღე, კიდეც შეადგინონ სია გვარებისა და მისამართების ჩვენებით და გადაგზავნონ ის მოსკოვში. თითოეული ლგოლილისათვის აუცილებელი იქნება 2000 ფუნტი სტერლინგის ან ოქროს გადახდა. თუმცა ჯანდაბანდის უკლები – შეიძლება ხორბლითაც! – ჩააქნია ხელი ლენინმა. მხოლოდ იმქარეთ, დრო მდის ბელადის ბოლო სიგევებში ისეთი ამკარა სამში მიზნებზე იგრძნობდა, რომ მალე უკრაინიდან ჩრდილოეთისაკენ, პურის ეშელონები გაიწვლა, რომელთაც მაშინ მთელ რუსეთში „გეგმანის ეშელონებს“ ეძახდნენ. მათ მრავალი განწირულითვის თავისუფლება და სიცოცხლე მიჰქონდათ და სამხრეთისკენ ლგოლებით საცემ მაგარელებს დაიძირა. საზღვარზე მათ აჩურებდნენ, ჩხრეკდნენ და ყველაფერს ართმევდნენ. მაგარელები მოგვჯერ რამდენიმე დღე-ღამე იდგნენ. არავითარი გარანტიები, ნებისმიერი დაპატიმრება, დახვრეტაც კი იყო შესაძლებელი პირდაპირ იქვე, საღვრის ბაქანზე.

მაგრამ, როგორც იცვადან, ეს მხოლოდ ყვავილები იყო. ძალიან მდიდრები რუსეთში არც ისე ბევრნი იყვნენ. და ყველა თვალწინ გრიალებდა. საშუალო შეძლების ადამიანი, რომელთა შესახებ ასე ხამგასმით წერდა ლენინი ძერჟინსკის უფრო მეგნი იყვნენ, მაგრამ ისინი მოსახლეობის მაინც ძალიან მცირე პროცენტს შეადგენდნენ. ამიგომ მათი შეძლებულ ადამიანთა გაძარცვა და განადგურება ადვილი იყო, მითუმეტეს, რომ მათ არ ჰქონდათ საზოგადოებისგან მხარდაჭერა, ვინაიდან შურის იღელოფა თავის საქმეს აკეთებდა.

მაგრამ არსებობდა ათეულობით მილიონი წერილი შესაკუთრე-მშრომელები: გვავის გამომეყანები, მეწაღეები, ხელონები, ღვრელები, ოქრომჭედელები,

ხეზე მკვეთები, მეღუმელები, სახურავის შემკეთებლები, მხერხავები, ფოგო-გრავები, ხატომწერები – მოკლედ, ქვეყნის მთელი დამოუკიდებელი მოსახლეობა. უდიდესი შრომისმოყვარეობითა და წარმოუდგენელი ოსტატობის წყალობით, მკაცრი კონკურენციის პირობებში მრავალი წლის განმავლობაში მათ შეძლეს დაემოგათ და დაეგროვებინათ გარკვეული თანხები. ყველა მათგანი სრულიად სამართიანად არ თვლიდა თავს მშრომელ ადამიანად, რომელთა სახითა და სახელით ლაბარაკობდა ბოლშევიკთა ბანდა. ქარხნის მუშებისგან განსხვავებით, რომელთაც ხანგრძლივი, მაგრამ ფიქსირებული სამუშაო ღრე ჰქონდათ, ისინი დღედაღამ მუშაობდნენ და დასვენებას უფლებას თავს მხოლოდ ქრისტიანობის ან ადგილადღეს თუ მისცემდნენ. თუ არა ისინი მაშინ იყვნენ მშრომელები? ასე ფიქრობდნენ ისინი და როგორც გაირკვა, სულ გყუილად – ბოლშევიკები ვერ მოსვენებდნენ მათ გაუძირვავად. რუსეთში მშრომელები ძალიან ბუყვრნი იყვნენ და მათ პარტიული ხამინისათვის შეეძლოთ თითქმის იმის ნახევარი შეემგებინათ, რაც მსხვილ ბურჟუაზიას და ინტელიგენციას დააყრევინეს საინტერესო, რომ სწორედ ეს წერილი შესაკუთრე – მშრომელები იწვევდნენ რაგომაც ლენინის უფრო მეტ მიზლს, ვიდრე მსხვილი კაპიტალისტები. ეს იმიგომ ხდებოდა, რომ „მსოფლიო პროლეტარიატის ბელადი“ ერთად ადებულ თავის თანამშრომელებზე გათილებით ეშმაკი და ჭკვიანი თავის გარემოცვაზე შორს იყურებოდა. ასრულებდნენ რა მათზე დაკისრებულ მივალეობას – ეძარცვათ რუსეთი და მუდმივად მშად ყოფილიყვნენ სწრაფად გამქრალიყვნენ თავის ფახტასტიკურ ხაძარცვ ქონებასთან ერთად და თუ ისინი სწორედ ამას ახმადნენ მთელ თავის ენერგისა და რევიოლუციურ შემართებას“, ლენინი ყურადღებით ადევნებდა რა თვალს მოვლენების განვითარებას ქვეყნისა და მსოფლიოს მასშტაბით. უკვე ხელადა ძალაუფლების შესარჩენების თვითრულ შესაძლებლობას შეერთებული შტატების ომში ჩარევა, მიუხედავად აღმოსავლეთით ფრონგის არარსებობისა, კაიზერული გერმანიის მფლობელობას ყოველდღიურად უიმედოს ხდოდა და ააბლევებდა მის ეკონომიკურ და სამხედრო კატასტროფას, აქედან გამომდინარე – მის კაპიტულაციას ეს თავის მხრივ ნიშნავდა „ბრესკის ზავის“ ანუღირებას და საბჭოთა რესპუბლიკების გადაქცევას გერმანული პროტექტორატისად რაღაც თავისთავად და განუგვრეტელ ქვეყნად. საჭირო იყო ამ დღეს მომზადებული შეხედუოდნენ, რისთვისაც საკმარისი არ იყო მხოლოდ ბურჟუაზიას და ინტელიგენციის ლიკვიდაცია. ეს მარტვი და აბილი იყო. ახლა ამოცანა უფრო რთული იყო, მაგრამ როგორც ცნობილია, არ არსებობდა ისეთი ამოცანა, ბოლშევიკებს რომ ვერ გადაეწყვიტათ. „სოციალიზმის მთავარი მეგრი წვრილბურჟუაზიული სტიქია“ – წამოიძახა ლენინმა და გააგრძელა:

„წვრილბურჟეებს აქეთ რამდენიმე ათასი და განსაკუთრებით სიცრუით დაგროვებული“ ფულისმარავი... ფული – ეს არის საზოგადოებრივი სიმდიდრის მიღების მოწმობა და უმრავეს რა მაგრად ხელში ეს მოწმობა, წვრილმესაკუთრეთა მრავალმილიონიანი ფენა მალავს მას სახელმწიფოსაგან და არ სჯერა არავითარი სოციალიზმისა და კომუნიზმისა. ათასების მფლობელი წვრილი ბურჟუა მეგრი... და მას სურს ამ ათასების მხოლოდ და მხოლოდ თავის თავზე რეაღიშება. არა, არ აძლევს ლენინს მოსვენებას უცხოთა ჯიბეში მყოფი ფულები და აქ საქმე მხოლოდ ფულებში არაა, თუმცა მათი წარმომევა პირველი რიგის ამოცანა იყო: წვრილი შესაკუთრეები (მწიფთომქმელთა ჩათვლით) – ესენი ხომ ყველა ამ უზარმაზარი ქვეყნის თვითმომქმელი მცხოვრებნი არიან. თვითმომქმენი – ამიგომაც დამოუკიდებელნი. მსოფლიო პროლეტ-

არიატის ბელადის მორეულე ამოცანა იყო არა მხოლოდ მათ ძარცვაში, არამედ მათთვის დამოუკიდებლობის სრულ წართმევაში, მათი მონებად, მისი ნების მორჩილ-შემსრულებელ მექანიზმებად გადაქცევაში მდგომარეობა. ლენინი ყოველგვარი მორიღების გარეშე ასწავლიდა თავის თანამშრომელებს, როგორ გაეგარებინათ ცხოვრებაში მისი გრანდიოზული გეგმები:

„პურის მონობოლია, პურის ბარათი, საყოველთაო შრომითი დამორჩილება არის პროლეტარული სახელმწიფოს, სრულუფლებიანი საბჭოების ხელში ყველაზე მძლავრი საშუალება აღრიცხვისა და კონტროლისათვის... და შრომითი ძალების ეს საშუალება კანონობის კანონებზე და იგი გილიოგინაზე უფრო ძლიერია. მხოლოდ ამისიგა, ჩვენ არა მარტო უნდა დაეფურთხოთ კაპიტალიზმზე, უფრო სახიფათო, რომ ისინი გრძნობენ პროლეტარული სახელმწიფოს ყოველმხრივ ძლიერებას, რათა არც იფიქრონ აქტიური წინააღმდეგობის გაწევაზე, ჩვენ უნდა გაგვეგოთ პასიური, უღავოდ უფრო სახიფათო და მავნე წინააღმდეგობაც. ჩვენ არა მხოლოდ უნდა გაგვეგოთ რაღაც წინააღმდეგობა, ჩვენ უნდა შევძლოთ ვამუშაოთ ისინი ახალ ორგანიზაციულ-სახელმწიფოებრივ ჩარჩოებში და ჩვენ გვაქვს ამისი საშუალებები... ეს საშუალებაა – პურის მონობოლია, პურის ბარათი, საყოველთაო შრომითი დამორჩილება“.

უფრო ნაილად თქმა შეუძლებელია. თუ მოახერხებს ხელისუფლების სათავეში დარჩენას (და იმისათვის რომ ეს შეძლოს, საჭიროა ქვეყნის მთელი სიმდიდრის ხელში ჩაგდება (რაც უკვე კეთდებოდა) მთელი პურის ყველა პროდუქტის, საცხოვრებელი ფართის, მოკლედ ყველაფრის, რაც ადამიანებს თავის გაგანისათვის ესაჭიროებათ. შემდეგ კი საჭირო იქნება მათი ისე განაწილება, რომ დამშეული და მიმშლისგან დამცირებული ადამიანები მხოლოდ პურის ბარათებისთვის მიდიოდნენ სამუშაოდ, და საერთოდ აკეთებდნენ ყველაფერს, რასაც უბრძანებდნენ. მარტვი და გენიალური. თუმცა მთლად გასაგები არაა, სახელმწიფო, ვისზე ვრცელდება ეს ბრწყინვალე პრინციპი... სიგეყები – კაპიტალისტი, ბურჟუა, კულაკი, რაღაც ბუნდოვანი ცნებები. თვითონ ლენინიც დაიბნა რა იარღი კების სიმრავლეში, მათში მუსკად ვერ გარკვეულიყო შემოსავლების, ხელფასების, საერთო მდიომარეობის თვალსაზრისით და მან ცნება „მდიდარი კლასები“ განსასაზღვრავად მისი ქვედა ზღვარი თვეში 100 მან შემოსავლამდის დაუშვა. და არავის რომ არ შეპარვოდა ეჭვი იმაში, თუ ბოლოს და ბოლოს ვინ არის ძარცვისა და ძალადობის მთავარი ობიექტი, იგი (ლენინი, ყოველგვარი ყოყმანის გარეშე განმარტავს

„მდიდრების მიმართ გამოყენებული შრომითი დამორჩილებიდან ხელი-სუფლება უნდა გადავიდეს, უფრო სწორად, ერთდროულად უნდა იქნეს დაწყებული შესაბამისი პრინციპების გამოყენება (პურის ბარათები, შრომითი დამორჩილება და იქულება) მშრომელი მუშებისა და გლეხების უმრავლესობის მიმართ. საჭიროა მივალეობის საბჭოთა ხელმძღვანელების, დიქტატორული უფლებებით აღჭურვილი არჩეული ან დანიშნული დიქტატორების ერთპიროვნული განკარგულებებისადმი სრულ მორჩილებას, ამასთან უსიგეკო მორჩილებას...“

ეს წვერების შმისაგან ფერ-ფერი მისდით. ეს უკვე არაა კლასობრივი ბრძოლა. ეს – ომია, გამოსხადებული საკუთარი ხალხისადმი. ჯერ ერთი – ეს სახიფათოა და მეორეც... „რაღა დარჩება რუსეთისაგან? – შემთნეული ლულელებს ერიტული ბონჩ-ბრუვენი. – ეს ხომ რუსეთის იმ სახის სრულ განადგურებას ნიშნავს, რომლითაც ის 1000 წელს არსებობდა...“

ლენინი მკვეთრი მოძრაობით დიდ თითებს ეილავის ილღიებში იყრის, პიჯაკი იხსნება, ბოროტი მსუსხავი თვალებით სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველს მიაჩერდება. ყველა გასუსულია.

„დამიასსოვრეთ, მაშადილ – ეუბნება ლენინი ბონჩ-ბრუვენი, ოლონდ ისე, რომ ყველამ გაიგონოს – დამიასსოვრეთ, რუსეთისათვის მიმიფურთხებია, ვინაიდან მე ბოლშევიკი ვარ!“

თარეზნა ზურაბ საველსა (გაგრძელება იქნება)

იეპოვას მოწვევები : ილუზიები და რეალიზმი

რელიგიური ორგანიზაციები საქართველოში კარგა ხანია მომზრავდნენ, რაც დემოკრატიული პრინციპების დამკვიდრებას მოჰყვება. სიგყვისა და არჩევანის თავისუფლება შესაძლებელი გახდა ასარჩევი იდეოლოგიისა თუ მოძღვრების ფართო ასორტიმენტის საზოგადოებისათვის ინტერესთა კლერული არ იქნება, თუ კიდევ ერთხელ შევთავაზებთ

პოსტსაბჭოურ ქვეყნებში და მათ შორის საქართველოშიც, ნოყიერი ნიადაგი ჰქონდა რელიგიურმა მიმდინარეობებმა, სექტებმა. ეს ნიადაგი კი შექმნა ერთი ფორმაციიდან მეორე ფორმაციაში გარდამავალმა პერიოდმა, ანუ ჯერ კიდევ არშემდგარ სახელმწიფოებში გაშვებულმა სილუბტირემ. მძიმე სოციალურმა მდგომარეობამ და გარკვეულწილად, მოსახლეობის დიდი ნაწილის რელიგიური გაუნათლებლობამაც, ბოლო წლებში საქართველოში ძალზე მოძლიერდა რელიგიური სექტა (თუმცა საკუთარ თავს სექტას არ უწოდებენ) იეპოვას მოწვევები, რომლის მქადაგებლები თავდაყირა აყენებენ ბიბლიას და გარდა იმისა, რომ ცდილობენ მრევლი გაიმრავლონ ძირითადად მართლმადიდებელი ქრისტიანების „ცდუნებით“ და ეს მათი გადაბირებით ხდება, ქართულ გრაფიკებს, ადამ-წესებსაც არანაკლებ ზიანს აყენებენ. ამ საკითხებზე სასაუბროდ ეწვია ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტი ბესიკ ჯახიაი იეპოვას მოწვევითა რელიგიური ორგანიზაციის სამოგადოებასთან ურთიერთობის კომიტეტის სელმძღვანელს, ბაგონ გურამ კვარაცხელიას და თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რელიგიათმცოდნეობისა და ეთიკის კათედრის გამგეს, რელიგიური კვლევის ცენტრის ხელმძღვანელს, ფილოსოფიურ მეცნიერებათა დოქტორს, ფილოსოფიურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსს, პროფესორს, ბ-ნ თეიმურაზ ფანჯიკიძეს.

ისინი ყველგან არიან, საქართველოს ყველა კუთხე-კუთხულში, ქალაქებსა თუ სოფლებში, უბნებსა თუ ქუჩებში, ბაღებსა თუ სკვერებში, სასკუმოებსა თუ საცხოვრებელი სახლების ცენტრში ღამაზად გაფორმებული უმაღლეს პოლიგრაფიულ დონეზე დაბეჭდილი წიგნები, ჟურნალები თუ ბროშურები უჭირავთ და გაბეჭდილი უფასოდ სთავაზობენ, დროდადრო სახლშიც მოგვიკარგებენ, დაუპაგი-

განსხვავებული რელიგიის წარმომადგენელთა აზრს. გათავაზობთ ინტერვიუს იეპოვას მოწვევითა რელიგიური ორგანიზაციის, სამოგადოებასთან ურთიერთობის კომიტეტის ხელმძღვანელ გურამ კვარაცხელიასთან.

— ბაგონ გურამ, ვინ არიან იეპოვას მოწვევები და რა სწამთ მათ?

— იეპოვას მოწვევები ერთ-ერთი ქრისტიანული რელიგიური ორგანიზაციაა. მათ ისეთივე სიძნელეები, განცდები და პრობლემები აქვთ, როგორც სხვა ადამიანებს, მაგრამ სხვებისგან განსხვავებით, ისინი ცდილობენ ყოველდღიურ განაწყვეტილებებში იხელმძღვანელონ ღმერთის სიგყვით, ბიბლიით და ცდილობენ ცხოვრებაში დაიცვან ქრისტიანული ქვეყნები და მწიგნობარ, არა მხოლოდ თავიანთი ოჯახის წევრების მიმართ, არამედ ყველა ადამიანის მიმართ, ისინი თავიანთი შეხედრებს ღიად და საჯაროდ აგარებენ, სადაც დასწრება ნებისმიერ მსურველს შეუძლია.

— რაც შეეხება მრწამსს, იეპოვას მოწვევებს სწამთ, რომ მთელი ბიბლია არის ღმერთისა და რა სწამთ მათ?

ბურამ კვარაცხელია:
იეპოვას მოწვევები არ წარმოადგენენ სექტას და მითუმეტეს, საშიშს...

რთისაგან შთაბრუნებული. ბიბლია მათთვის წარმოადგენს ავტორიტეტს. მათ სწამთ, რომ იეპოვა არის ერთადერთი ჭეშმარიტი ღმერთი, შემოქმედი ცისა და მიწისა და რომ უახლოეს მომავალში ღმერთი თავისი ძის, იესო ქრისტესა და ბეციური სამეფოს მეშვეობით მთელი კაცობრიობისათვის აღაღებს მშვიდობას და უსაფრთხოებას. იეპოვას მოწვევისათვის წმინდა მცნება ოჯახი და მას ღრმა პატივისცემით ეკიდებიან. ისინი ძალიან ღრმად განიცდიან ღმერთის შვილების კეთილდღეობით და ცდილობენ აღზარდონ ისინი. სამოგადოების სასარგებლო წევრებად.

— თუკი თქვენ ქრისტიანები ხართ, მაშინ რატომ გეწოდებათ იეპოვას მოწვევები და არა ქრისტეს მოწვევები?

— ღმერთის სახელი იეპოვა, ებრაული წერილების (ძველი აღთქმა) ორიგინალში დაახლოებით 7000-ჯერ გვხვდება. დღეს ბიბლიების უმრავლესობაში ეს სახელი არ გვხვდება და შეცვლილია სიგყვით „ღმერთი და უფალი“. ბიბლიური ენობა, საიდანაც მოწვევებმა მიიღეს სახელწოდება, მოცემულია ესაიას 43 თავში, კერძოდ 10-12 მუსხლებში. ბიბლიის გამოკვლევაზე ნათელია, რომ, რადგან იეპოვა ისრაელის ღმერთი იქნა, იეპოვას მოწვევები, ამიტომ ამ სისგმის აღსასრულისა მცხოვრებ მის ხალხს, რომელმაც მისი განმზავების შესრულება მიუძღვნეს თავი, მართებული იქნებოდა მიეღოთ სახელწოდება „იეპოვას მოწვევები“.

— სახელი „იეპოვა“ ალბათ თქვენს მიერ ინტერპრეტირებულ ბიბლიურ გვხვდება. — ვერ დაგეთანხმებით, როგორც ვემთ მოგახსენეთ, სახელი „იეპოვა“ ბიბლიის ორიგინალის ასობით ხელნაწერში გვხვდება. გეგყვით უფრო მეტსაც. 1996 წელს რუსეთის სამოგადოებაში დიდი გამოხმაურება პოვა ახალი ბიბლიის გამოცემაზე, რომლის ავტორებიც არიან მართლმადიდებელი მღვდლები გ. პავსკი და არქიმანდრიტი მაკარი. ისინი უშუალოდ თარგმნიდნენ პირველწყაროდან ძველბრაულის წერილებიდან. ამ თარგმანს მათ ათულობით წლები მოანდომეს ნაშრომი პირველად ჟურნალ „მართლმადიდებლურ მიმოხილვებში“ დაიბეჭდა 1860-1867 წლებში. აღსაშნავია, რომ ბიბლიის ამ გამოცემაში ღმერთის სახელი იეპოვა 3600-ჯერ არის მოხსენიებული.

— რამდენ ქვეყანაში ხორციელდება თქვენი საქმიანობა და როგორ არის თქვენი საქმე საქართველოში?

— ამა წლის 1 იანვრის ჟურნალ „საგუშაგო კომუნი“ (იეპოვას მოწვევითა ყოველთვიური გამოცემა, აღნიშნულია, რომ დღეისათვის 5 912 492 „მოწვე“ სულიერ-საგანმანათლებლო საქმიანობას ეწევა მსოფლიოს 234 ქვეყანაში. მათ რწმენას მსოფლიოში 16 მილიონზე მეტი ადამიანი იმარებს. იეპოვას მოწვევები ოფიციალურად აღიარებული არიან მსოფლიოს 200-ზე მეტ ქვეყანაში. მათ შორის: აშშ-ში, იაპონიაში, ევროპის ქვეყნებში, რუსეთში, უკრაინაში და ლათინურ სხვა ქვეყნებში, თურქეთში, ლათინურ ამერიკაში, აფრიკასა და სხვა რეგიონებში. ევროპის ზოგიერთ ქვეყანაში, როგორცაა, მაგ., იტალია, მოწვევები რიცხობრივად მეორე რელიგიას წარმოადგენენ, რუსეთში კი მესამე რელიგიას. საქართველოში მოწვევების საქმიანობა იმ ინფორმაციის საფუძველზე, რომელსაც ვფლობთ, იწყება 50-იანი წლებიდან, როდესაც ქ-ნ ვალენგინა მიმინოშვილს უქადაგეს ნაგისკურ საკონცენტრაციო ბანაკებში მყოფმა გერმანელმა მოწვევებმა. საქართველოში იეპოვას მოწვევებმა ოფიციალური სტატუსი 1998 წელს მიიღეს. მათ რწმენას დღეისათვის საქართველოში 40000 პიროვნება იმარებს, მათ შორის არიან ქართველები, რუსები, სომხები, აზერბაიჯანელები და ა.შ.

— თქვენ ერთ-ერთი ყველაზე საშიშ და აგრესიულ სექტად ხართ მიჩნეული, ამას თქვენი მრევლის მიერ ჩადენილი მრავალი შემადრწუნებელი ფაქტები ადასტურებს.

— იეპოვას მოწვევები არ წარმოადგენენ სექტას და მითუმეტეს საშიშს. გამოთქმა „სექტა“ ფართოდ გამოიყენება იმ ადამიანების მიერ, რომლებმაც შესაძლოა არც იცნან ამ გამოთქმის მნიშვნელობა, „მსოფლიო ენციკლოპედია“ (ინგ) განმარტავს: „გრაფიკულად, გამოთქმა სექტა მიეკუთვნება თაყვანისცემის ან წეს-ჩვეულების დაცვის რაიმე ფორმას“. ამ კრიტერიუმიდან გამომდინარე, სექტა შეიძლება ეწოდოს ყველა რელიგიურ ორგანიზაციას. მე-100 კონგრესის დადგენილებაში კი ნათქვამი იყო, რომ სექტა არის დაჯგუფება ან მოძრაობა, რომელიც ამჟღავნებენ გადაჭარბებულ თავდადებას პიროვნების ან იდეის მიმართ და თავიანთი იდეების მიმდინარეობის მისაღწევად იყენებენ დარწმუნებისა და შეგავლების უმეტეს ხერხებს. მათი რელიგიური საქმიანობა გარდება საიდუმლოდ“. რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის პროფესორ პ.ა. ნიკოლაევის აზრით, „სიგყვა სექტას ყოველთვის ჰქონდა უარყოფითი კონოტაცია, განსაკუთრებით რელიგიური მოძრაობების და რელიგიური უმცირესობების მიმართ. ამიტომ სიგყვა

გაგრძელდება მე-7 გვ

გებლად გეწვევიან, საათობით დაგიძღვებიან და დაუღელვად დაგიწყებენ ღაპარს, სამყაროს მოახლოებულ დასასრულზე. თუ ინგერესი შეგატყვევს, კიდევ ბევრჯერ მოვლენ და მანამდე არ მოგეშვებიან, სანამ შენც ერთ-ერთი მათგანი არ გახდები.

„იეპოვას“ ენთუზიამში მართლაც საოცარია. მათ ამ მხრივ მხოლოდ აღნიშნულ ქრისტიანებს ან პირველ კომუნისტებს თუ შევადარებთ. თავისი ენერგიით, ხმაურით და საკუთარი რწმენისაღმის ფანაგიკური ერთგულებით, იეპოვას მოწვევებმა ჩვენში უკან ჩაიბრუნეს თვით ისეთი აქტიური ღმერთმანიებიც კი, როგორც არიან: „პაპისტიკები“, „ორმოცდაათიანელები“, „კრიშნაიტები“. მათი საქართველოში შემოსვლა რელიგიურ აფეთქებას ჰგავდა. რომლის მსგავსი თითქმის არ ახსოვს ჩვენი ქვეყანას. აღვიღებ, როგორც ჩანს, მოძღვრების გაგრესიებისათვის ძალზე ხელსაყრელი პირობები დასვლით, რადგან ის იდეური გაკუთხე, რომელიც შეიქმნა საბჭოთა კავშირისა და კომუნისტური იდეოლოგიის დახრევის შემდეგ, ის ქაოსი, ომი, შიმშილი და გაჭირვება, უმძიმესი, ეკონომიკური და კრიმინოგენური ვითარება, იმის გაურკვევლობა, თუ საით მივდივართ, რა საზოგადოებას ვაშენებთ, რადიკალური ბულებებს ყველამ პატივს, რასაც დაემბა ჩვენი ხალხის უმეტესი ნაწილის უწიგნურობა (რელიგიური), ნოყიერ ნიადაგს ქმნიდა „იეპოვას“ მოძღვრების წინსვლისა და გაგრესიებისათვის.

როდის შეიქმნა იეპოვას მოწვევითა გაერთიანება?

— „იეპოვას“ წარმოადგენს ქრისტიანული რელიგიის პროტესტანტული მიმდინარეობის მოღვაწეები ნაირსახეობის, რომელშიც თავისებურად არის გადამუშავებული იუდაიზმისა და ქრისტიანობის ღოგმაცხები. მართლმადიდებელი სამღვდლოება ამ ჯგუფს უწოდებს „იეპოვას“, „ახალი აღთქმის იუდაიზმს“ ან „იეპოვას ალქმის ქრისტიანობას“.

ყველაფერი მხოლოდ 1870 წელს დაიწყო, სწორედ მაშინ, რომ აშშ-ს პენსილვანიის პატარა ქალაქ ალგენში (ამჟამად ქ. პისტურგის ნაწილია, ადამიანთა პატარა ჯგუფმა ჩარლზ გიზ რასელის მეთაურობით დაიწყო ბიბლიის შესწავლა. 9 წლის შემდეგ მათ უკვე ეურნალი გამოცემის სახელწოდებით: „სინის საგუშაგო კომუნი“ და „ქრისტეს მოსვლის მაცნე“. 1881 წელს მათ ბაზაზე შეიქმნა სამოგადოება, რომელიც 3 წლის შემდეგ რეგისტრირებულ იქნა სელისუფლების მიერ.

სამოგადოების მიმანი იყო, თავისებური ახსნა-განმარტება მიეცა ბიბლიის გეგმისათვის და თავისი დასკვნები გაეგრესებინა მოსახლეობაში.

1916 წელს გარდაიცვალა სამოგადოების პირველი პრეზიდენტი ჩ.ტ. რასელი. მისი შემკვიდრე გახდა ჯომეფ უ. რუგერფორდი. მის დროს დაიწყო კიდევ ერთი ჟურნალის „ოქროს საკუთის გამოცემა“ (ახლა ამ ჟურნალს ჰქვია „გამოცემა“), რომელიც 80-ზე მეტ ენაზე გამოდის და გარდა იმისა, რომლის ავტორებს ახალი პრეზიდენტის დროს ყურადღება გამახვილდა მორწმუნეებთან სახლში სიარულზე და ინდივიდუალურ მუშაობაზე. მისივე დროს აღნიშნულმა ორგანიზაციამ მიიღო „იეპოვას მოწვევების“ სახელწოდება, რაც ალბათ არის ბიბლიური წინასწარმეტყველის ესაიას წიგნიდან. ესაია 42:10-12; 44:8.

იეპოვას მოწვევითა გზა, რასაც კირველია, ყოველთვის არ ყოფილა ია-ვარდებით მოფენილი. ჩვენი საკუთის ოცდაათიან და ორმოციან წლებში რელიგიური საქმიანობის გამო, მათ საკმაოდ ღვენიდნენ და ბევრი მათგანი ციხეშიც მოხვდა. იმ პერიოდში გამართულ სასამართლო პროცესებზე მათ, მართალია, სასამართლოს დაბალ ინსტანციებში თავი ვერ იმართლეს, მაგრამ აშშ-ს უმაღლეს სასამართლოში, გასამართლების შემდეგ 43 პროცესი მოიგეს. „იეპოვას მოწვევების“ აპოლოგეტების მტკიცებით, ამ პროცესებმა ხელი შეუწყო ზოგადად დემოკრატიისა და ქვეყნის უმცირესობათა ინტერესების დაცვას.

პრეზიდენტი ჯ.ფ. რუგერფორდი 1942 წელს გარდაიცვალა. მას შემდეგ პრეზიდენტი გახდა ნ.ხ. ხნორი, რომლის დროსაც 1943 წელს შეიქმნა საკუთალური სკოლა-მისიონერთა მოსამზადებლად, ამ სკოლაში მათგან უმეტესი თითქმის მთელ მსოფლიოს მოღვაწეებს და 140 ქვეყანაში შექმნეს თავისი ფილიალები.

ნ.ხ. ხნორი გარდაიცვალა 1977 წელს. მის ნაცვლად აირჩიეს ფრედერიკ უილიამ ფრენცი, ხოლო მისი 1992 წელს გარდაცვალების შემდეგ, 1993 წელს, კორპორაციის პრეზიდენტი გახდა მილტონ ჯ. პენშელი. იეპოვას მოწვევების შეხვედრის ორგანიზაციული ფორმები არის საერთაშორისო კონგრესები. 1958 წელს იმისათვის, რომ ასეთი კონგრესი მოეწყოთ, დაიქირავეს ორი სკადლონი. კონგრესის დაესწრო 253922 ადამიანი და მოინათლა 713 კაცი, ამის შემდეგ საერთაშორისო კონგრესები სერიულად გარდებოდა სხვადასხვა ქვეყნებში. ჩვენს დროში ასეთი სერიები ასევე მეტ ქვეყანაში ჩაგარდა.

იეპოვას მოწვევითა ორგანიზაცია და კულტი

იეპოვას მოწვევები გაერთიანებული არიან კრებულებში, თითოეულ კრებულში 200-მდე, ზოგან კი 60-70 კაცია. მარგო თბილისში 15-მდე კრებულს გარაუდობენ. შეკრების ადგილი გრაფიკულად კლუბი, დაბაში ან კერძო სახლებაა. სადაც კვირაში სამჯერ იმართება ღვთისმსახურება. იეპოვას მოწვევითა იერარქია ასე გამოიყურება: უბრალო მორწმუნე (მოწვე), კრების ზედამხედველი (უზუცესი), სარაიონო ზედამხედველი, საოლქო ზედამხედველი, მიმოსვლითი ზედამხედველი, „ცხებულები“, მთელი საქმიანობის კოორდინაციას ახდენს ზონის ფილიალის კომიტეტი.

იეპოვას მოწვე, სადაც არ უნდა იყოს იგი, თვითმფრინვაში, ავგობუსში თუ ნაცნობებში, ქრისტეს მსგავსად, ყველგან უნდა აგრესიულად სახარისებულ ამბავს. მათი შეკრება იწყება გალობით, რომელსაც თან ახლავს მუსიკა (მანგიგოფონი, ან ელექტროპარაგრაფი, შემდეგ იწყება ლოცვა, რომლის მოთავარი შინაარსი და მიზანი იეპოვას, როგორც სამყაროს შემოქმედისა და განმგებლის განდიდება. ოთახში, სადაც გარდება ლოცვა, არის მაგიდა და სკამები. მქადაგებელი მაგიდასთან გამოდის და იწყებს ლოცვას ლოცვისას მიმართავს ქრისტეს სახელით, რადგან პირდაპირ იეპოვასადმი მიმართვა არ შეიძლება.

შემოსავალში ღვას ორი ყუთი ნებაყოფლობითი შესაწირებისათვის, რომელთაგან ერთი არის ადგილობრივი საჭიროებისათვის და მეორე საერთოდ, მთელი მოძრაობისათვის. პირველს ჰქვია „ნებაყოფლობითი შესაწირი კრების საჭიროებისათვის“, მეორეს კი „ნებაყოფლობითი შესაწირი მსოფლიო საქმისათვის“.

კრებებსაც თავიანთი სახელები ჰქვიათ: ერთია „საჯარო მოხსენება“, მეორე „საგუშაგო კომუნი

გაგრძელდება მე-7 გვ

მე-6 გვერდიდან

„სექტა“. სექტანტები შეიძლება აღებულ იქნას, როგორც შეურაცხყოფელი რელიგიური ორგანიზაციის წევრების მიერ, ოფიციალურ ლექსიკონში მართებული გამოყენებულ იქნეს ისეთი გამოთქმები, როგორცაა „რელიგიური ორგანიზაცია“, „რელიგიური გაერთიანება“ და „რელიგიური ორგანიზაციის წევრები“, რომელთაც აქვთ ნეიგრალური ამრობრივი დაგვირგია.

მუშაჲ კვარაცხელია:
იეჰოვას მოწმეები არ წარმოადგენენ სექტას და მითუმეტეს, საშიშს...

წარმოადგენენ ცნობილ რელიგიას. მათ უნდა ისარგებლონ ამრის, სინდისის და აღმსარებლობის თავისუფლებით. მათ აქვთ სრული უფლება ილაპარაკონ თავიანთი რწმენის შესახებ და ასევე სხვებსაც ასწავლონ“. ძნელად თუ გამოიყენება ასეთი დადგენილება, იეჰოვას მოწმეებს აღამიანების ჩათრევის მიზნით არავითარ მეთოდებისათვის რომ მიემართათ.

–ბაგონო გუარამ, თქვენი ორგანიზაციის რამოდენიმე წევრმა გორის ციხიდან გადმოხტომით იეჰოვას სულთან შეერთება სცადა. ესლახანს კი გორის სოფელ გყვიავეში, იქ, სადაც თქვენი შეკრებები გარდებდა, გუალეგში მოკლული ბავშვი იპოვეს. ამ და სხვა მრავალი შემზარავი ფაქტის მოყვანის შემდეგ, კიდევ უცლებით იმის დამტკიცებას, რომ საშიში სექტა არა ხართ?

–მათ, ვისაც ჯერ კიდევ სჯერათ, რომ იეჰოვას მოწმეები გორის ციხიდან გადმოხტნენ, მიეუთითებ ერთ–ერთ წყარომე, კერძოდ კი, 1995 წლის 15 მაისის გამზე, „მანსმე“, სადაც ნაჩვენებია ყურნალისგური გამომცემის იმისა, ნამდვილად შეესაბამება თუ არა სინამდვილეს მოწმეების ციხიდან გადმოხტომა. სკ–გაგის ავტორი, რლომელი იეჰოვას მოწმეს არ წარმოადგენს, პოლიციის, საავადმყოფოს, მოსახლეობისა და სასულიერო პირთან შეხვედრის შემდეგ სტაგიის დასასრულში ასე დასძენს: „გორის ციხიდან გადმოხტომა მაინც ჭორი აღმოჩნდა. ეს იყო კლასიკური ჭორი, რომელსაც არც თვითმხილველი, ჰყავს, არც ფაქტობრივი მტკიცება აქვს და არც რაიმე დასაბუთება გააჩნია. ბევრმა ისიც ვერ გაიხსენა, თუ ეს ამბიდან საიდან შეიგყო, უბრალოდ, სადაც ვიღაცისაგან გაიგონა და მორჩა.

რაც შეეხება გყვიავეს ბრალდებას. მოდით, ეს ბრალდება შეადარეთ გორის რაიონის პოლიციის უფროსის გელა ცალქამანიძისა და პროკურორ ალექო სოხგაშვილის ოფიციალურ განცხადებას მოკვ–ლეული მსახლეობის საფუძველზე შეგვიძლია დავასკნათ, რომ აღნიშნულ ფაქტს არავითარი კავშირი არა აქვს იეჰოვას მოწმეებთან. ამ ოჯახში კარგი ხალხი ცხოვრობს და მათგან ცულის ჩაღენა გამო–რიცხულია“. ამ ფაქტების მომწველიების შემდეგ საზოგადოება ახლა მაინც დარწმუნდება იეჰოვას მოწ–მეთა მიმართ წამოყენებულ აბსოლუტურად დაუჯერებელ ბრალდებებში და იმაშიც, რომ მოწმეები არ–ავითარ საშიშროებას არ წარმოადგენენ საზოგადოებისათვის.

– თუკი თქვენი საქმიანობა საზოგადოებას არავითარ საფრთხეს არ უქმნის, მაშინ რატომ არის ის აკრძალული ისეთ დემოკრატიულ ქვეყნებში, როგორიცაა: საფრანგეთი, გერმანია, რუსეთი, საბერძეთი, სომხეთი და ა.შ.?

–ეს სიმართლეს არ შეესაბამება. მოწმეები ოფიციალურად არიან აღიარებული მსოფლიოს ყველა

დემოკრაგ–
იულ ქვე–
ყანაში, მათ
შორის რე–
გისტრი–
რებულნი
არიან სა–
ფრანგეთში,
გერმანიაში,
საბერძეთში.
რაც შეეხება
რუსეთის
რუსეთის
ქმნულობს
მიხედვით,
მოწმეებმა
ხელახალი
რეგისტრა–
ცია 1998
წლის 29
აპრილს გა–
იარეს ამით
რუსეთმა

კვლევ აღიარა იეჰოვას მოწმეთა ორგანიზაცია, რომელიც ქვეყანაში 100 წელზე მეტია, რაც მოღვაწეობს სომხეთში მოწმეების სტაგუსი ჯერჯერობით არა აქვთ, მაგრამ არც იღებებიან. ერთი–ერთი მიზეზი იმი–სა, თუ რატომ არ აწვევნიანებენ სომხეთის ევროპის საბჭოში, ეს არის რელიგიის თავისუფლების არარსებობა. ამა წლის იანვარში მოწმეებმა ოფიციალური სტაგუსი მიიღეს ამერბაიჯანშიც, ისევე როგორც ყოფილი საბჭოთა კავშირის მრავლა ქვეყანაში. მოწმეები არ არიან მხოლოდ ფუნდამენტ–ალური ისლამის ქვეყნებში.

– თქვენი ორგანიზაციის ყველა წევრს მოეხთოვება იქადაგოს ქუჩებში და სახლებში. რატომ გაქვთ ასეთი მკაცრი კანონები?

–ღმერთისადმი მიძღვნისა და მონათვლის შემდეგ, თითოეული ჩვენგანი ნებაყოფლობით ვიღებთ პასუხისმგებლობის საკუთარ თავზე. ღმერთის წინაშე ვიცხოვროთ ბიბლიური პრინციპების თანახმად. ამაში შედის იესო ქრისტეს ბიბლიური მითითება „კეთილი ცნობის ქადაგება სამეფოს შესახებ“ და მოქაყეების სწავლება და მომზადება. თითოეული მოწმე პირადად განსაზღვრავს რელიგიური საქმიანობის მოცულობას, ბიბლიური პრინციპების ნებაყოფლობითობისა და პირადი პასუხისმგებლო–ბის თანახმად არავინ სხვა, თვით რელიგიური ორგანიზაცია არ ავალდებულებს არავის დაუთმოს გან–საზღვრული დრო რელიგიურ საქმიანობას.

–რატომ მიდისხართ სხვა აღამიანებთან, რომელთაც უკვე გააჩნიათ თავიანთი რელიგია? გამოდის, რომ აღამიანების თქვენს რწმენაზე გადმოხტოვებს ცდილობთ?

–ასეთი მოქმედებით, ჩვენ იესოს ვგაბავთ. ის მიდიდა ებრაელებთან. ებრაელებს კი ქონდათ თავი–ანთი რელიგია, მაგრამ ის ბევრი რამით განსხვავდებოდა ღვთის მოსაწონი რელიგიისაგან. მსოფლიოში ყველა ხალხებს და ერებს სწამთ ესა თუ ის რელიგია, იქნება ეს ქრისტიანული თუ არაქრისტიანული, მაგრამ მნიშვნელოვანია ისეთივე რწმენის ქონა, რომელიც ღმერთის სიყვავს შეესაბამება, ამიგომ მოწმეების მცდელობა დაეხმარონ მათ ამ საკითხში, წარმოადგენს სიყვარულის გამოხატულებას მოყვასის მიმართ.

– როგორ და ვის მიერ ფინანსდება თქვენი ორგანიზაცია მსოფლიოში?

–საკუთნის ქრისტიანების მსგავსად, ჩვენი საქმიანობა ფინანსდება ნებაყოფლობითი შესაწირვებით. იმისათვის, რომ მაგერიალურად უზრუნველყონ თავიანთი თავი და ოჯახი, იეჰოვას მოწმეები მუშაობენ. ეს მათ აგრეთვე აძლევს იმის საშუალებას, რომ რელიგიურ საქმიანობას მაგერიალური მხარდაჭერა აღმოუჩინონ.

– ამბობენ, რომ საქართველოში საკმაოდ ძლიერი პოლიტიკური პარტია გფარველობთ. რამდ–ენად შეესაბამება ეს სიმართლეს?

–იეჰოვას მოწმეებს არაანათი კავშირი არა აქვთ პოლიტიკურ პარტიათთან. მაგრამ ისინი დიდად აფასებენ იმ პოლიტიკოსთა და პოლიტიკურ პარტიათა ძალისხმევას, რომლებიც ცდილობენ დემოკრაგ–იული ფასეულობების დანერგვას საზოგადოებაში. მთელი ცივილიზებული მსოფლიოს კურსი აღებული აქვს იქითკენ, რომ საზოგადოებაში დანერგოს ამრის, სინდისის და რელიგიის თავისუფლების ფუნდამენტ–გალური უფლებები. საქართველოც ცდილობს არ ჩამორჩეს ამ პროცესს. ჩვენ გავერთიანდით თითქმის ყველა ევროსტრუქტურაში ეს კი მოითხოვს იმ უფლება–მოვალეობების შესრულებას, რომელიც საქ–მეოვლომ იკისრა დემოკრატიულ სახელმწიფოთა წინაშე. ისტორიული გამოცდილება ცხადყოფს, რომ ამრის, სინდისის და რელიგიის თავისუფლების რღვევა აუცილებლად გამოიწვევს სხვა დემოკრატიული მონაპოვარის მსხვერველს დარწმუნებული ვარ, რომ საქართველოს ხელისუფლებას ეს ნამდვილად არ სურს.

მე-6 გვერდიდან

განხილვა“, მესამე „თეოკრატიული სამსახურის სკოლა“, მეოთხე „სამსახურებრივი შეხვედრა“ და მესამე „საოჯახო წიგნთმეწავლა“.

იელოვას მიმდევრები თავის სულიერ მოღვაწეობაში უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებენ პირად მაგალითს, რაღან იგი, მათი ამრით, უფრო ეფექტურად მოქმედებს აღამიანებზე, ვიდრე საათობით ნაკითხი ქადაგება.

ასევე, ცდილობენ პი–რად ცხოვრებაში იყენენ კეთილი და ბიბლიური პრინცი–პების მიხედვით იმოქმედონ მოექცნენ სხვებს ისე, როგორც თვითონ სურთ, რომ მოექცნენ, გარდა ამისა, მიაჩნიათ, რომ მათ მოძღვრებას დიდი პრაქტიკული სარგებლობა აქვს, რაღან ის აჩვენებს თავის მორწმუნეს ქორწინების პატივისცემას, ბავშვების სამართლიანობის გრძობით აღმრდას, გამორიცხავენ ყოველგვარ რასიზმს, ამზადებენ აღამიანებს მარ–ალოული ბედნიერი ცხოვრებისათვის და ა.შ.

3. იელოვიზმი საქართველოში
იელოვას მოწმეების ბუმი საქართველოში ჩვენი საუკუნის ორმოციანი წლების ბოლოს დაიწყო, როცა მათ თავისუფალი მოქმედების საშუალება მიეცათ. ამ პერიოდში მათ დიდძალი ლიგერაგურა შემოიმიღეს და თავისი მოძღვრება საქართველოს ყველა კიხეში გაავრცელეს. თანადთან მრავლება იელოველითა კრებულში (დაახლოებით 130 კრებულია მიუღ საქართველოში) თავისებურად შეიცვალა იელოვას მოწმეების ეროვნული შემადგენლობაც და მათ შორის პირველი ადგილი დაიკავეს ქართველებმა. მათგარდა ლენომინ–აციანში გაერთიანდნენ რუსები, უკრაინელები, სომხები და სხვ.

საქართველოში იელოველითა გავრცელების დინამიკას და მდგომარეობას, მის გამომწვევ მიზეზებს კა–რგად ასახავს საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის საზოგადოებრივი ამრის განყოფილების მიერ ჩატარებული სოციოლოგიური გამოკითხვა, რომელიც სინდისის რაიონში 1996 წლის მაქურულს ჩატარდა:

კითხვაზე „რომელ რელიგიას აღიარებთ? რაიონში გამოკითხულია 9 პროცენტმა უპასუხა „იელოვას ქადაგებას“, ხოლო უმუალოდ ქალაქ სინდისში – 12 პროცენტმა. შეკითხვაზე „თქვენი თანაქალაქელების უმრავლესობა რომელ რელიგიას აღიარებს?“ გამოკითხულია 13–მა პროცენტმა „იელოველებს“.

შეკითხვაზე „თქვენ მართლმადიდებელი ქრისტიანი ხართ, თქვენი ამრით, რა უწყობს ხელს იელოველითა ქადაგების გავრცელებას თქვენს ქალაქში?“ გამოკითხულია 18–მა პროცენტმა უპასუხა: „მიმე სოციალუ–ცრი პირობები“, 31 პროცენტის ამრით, „მოსახლეობის დაუცქამებლობა“, ხოლო 47 პროცენტის ამრით, „მოსახლეობის დასაუქრება სურსათით და სხვა საგნებით“.

სოციოლოგიური გამოკითხვის გამოირკვა, რომ რაიონში იელოვას მოძღვრების გავრცელება ძირი–თადად მოხდა ბოლო 3 წლის განმავლობაში. აქედან 3 პროცენტს სტატი 1–დან 6–თვემდეა, ხოლო 21 პროც–ენტის 3 წელზე მეტა.

კითხვაზე, „თუ რა პირობებში მოხდა თქვენს მიერ იელოველითა ქადაგების აღიარება?“ 16–მა პროცენტ–მა უპასუხა, რომ „იელოველითა ჯგუფის ხელმძღვანელის რჩევით“, 8 პროცენტმა „იელოვას მოწმეების მომხრე საკუთარი ოჯახის წევრის მოთხოვნით“, 60–მა პროცენტმა „მეზობლების, ნათესავების, მეგობრების გავ–ლენით“. 16–მა პროცენტმა გაჭირვების გამო.

სანამ იელოველი გახლებოდნენ, მანამდე გამოკითხულია 86 პროცენტი მართლმადიდებელი იყო, 11 პროც–ენტი ათეისტი, 3 პროცენტი სომხურ–გრიგორიანული რწმენის.

ძალზე ერთსულოვანი იყო პასუხი კითხვაზე „რა იმიდავთ მათ იელოველითა ქადაგებაში?“ ყველა გამოკითხულმა უპასუხა – დემოკრატია.

მართლმადიდებლობისგან ჩამოშორება და ახალ რელიგიურ რწმენაზე გადასვლა, გამოკითხულია 65 პროცენტმა გაჭირვებით ახსნა, 5 პროცენტი სულიერი დეპრესიით, 11 პროცენტს გაჭირდა პასუხის გაცემა, 18 პროცენტს კი მოსწონდა იელოველითა რელიგიური რიგუალი. ბოლო შეკითხვაზე, „თუ რა უნდა ვაკეთოთ ამ ახალ რელიგიურ სიგუაციასან დაკავშირებით?“ მოსახლეობის 25 პროცენტი თვლის, რომ არ უნდა შეი–მზღლოს არცერთი რელიგიური მიმდინარეობა, რაღან საქართველოს კონსტიტუციით ყველა თანაბარი არსებობის უფლება აქვს. 46 პროცენტს მაინცა, რომ მზელი უნდა შეუწყოთ მართლმადიდებლობის განმტკიცებას, 24 პროცენტს კი მაინცა, რომ უნდა შეიმზღლოს სხვადასხვა სახის სექტანტობა.

4. მოძღვრება
იელოველითა მოძღვრება მნიშვნელოვნად ეწინააღმდეგება ორთოდოქსულ ქრისტიანობას, მის ღოემატებს, კულგას და სიბოლიკას ისინი რწმენისა და ჭეშმარიტების ერთადერთი წყაროდ ასახელებენ მხოლოდ „საღმრთო წერილს“ და კატეგორიულად უარს ამბობენ „საღმრთო გადმოცემაზე“, შესაბამისად უარყოფენ ეკლესიის მამათა ავტორიტეტს. მათ შორის „საღმრთო წერილის ინტერპრეტაციის ჭეშმარიტებას ისინი მორწმუნეებს ხშირად სთავაზობენ არა მარტო ბიბლიის თავისებურ, დამახინჯებულ განმარტებას არამედ ხშირად უეურადლებოდ გოვებენ იფივე „საღმრთო წერილში“ არსებულ სხვა ადგილებს, რომელშიც მათი მოძღვრების საწინააღმდეგო ამრეები გამოთქმული ამ მხრივ. აღსანიშნავია, მათ მიერ სამების გრად–იციული გაგების უარყოფა. იელოველითა ამრით, იესო ქრისტე არ არის მამა ღმერთის თანაბარი ღმერთი, იოსტასა, არამედ უბრალოდ მესილა და მას ექვემდებარება შესაბამისად, იელოვა (იპვე, იეჰოვა განუზომლ–ად მაღლა ღვას თავის შეიღზე.

გარდა სამების ღოემატის ორთოდოქსული გაგების უარყოფისა, იელოვას მოწმეები უარს ამბობენ ისეთ უმნიშვნელოვანეს ღოემატებზე, როგორიცაა: იმქვეყნიური სამყარო, ჯოჯოხეთისა და სამოთხის არსებობა, სულის უკვდავება, იმქვეყნიური მისაგებელი და ა.შ.

როგორც უნდა მოვიყვეთ? კატმა რომ თქვას, შეიძლება ვინმე ასე დასვას კითხვა, თუკი ქვეყანაში სინდისის თავისუფლება, რელიგიათა თანასწორუფლებიანობაა გამოცხადებული, ვისი რა საქმეა მის მოქ–ალაქეს, თუ როგორ სწამს ღმერთი ან როგორ ეამის სამეა. მაინცა მას იესო ქრისტე მამა ღმერთის თან–ასწორ იბოსტასად თუ დაქვემდებარებულ შეიღად. ჯვარზე გააკრეს იგი თუ ძელზე გასვეს, სწამს ჯოჯოხეთისა და სამოთხის არსებობა თუ არა? თუ ღოგიკურად ვიმტყულებთ, ეს მართლაც არავის საქმე არ უნდა იყოს ჩვენ ხომ ამამე მკაცრი რეაგირება მოვახდინოთ, მაშინ რა უწყობს სხვა რელიგიებს, მათ მოძღვრებებს რომლებიც სულაც არ აღიარებენ იესო ქრისტეს ღვთაებრიობას?

საქართველოში ახლა ბევრი არის შემოთრებული იელოველითა მოძრაობის ასეთი გაჭანებით და მასმგა–ბებით, შექუხებული მართლმადიდებელი სამღვდლოებაც ძალზე წუწუნებს. ეს ფაქტი არავითხელ აღინი–შნა სამღვდლოების წარმომადგენლების სხვადასხვა გამოსვლებში. ამ მხრივ თავისი გულისკვირვილი არ დამალა კათოლიკოს–პაგრიარქმა, რომელიც ამ მოვლენაში მართლმადიდებელთა გრადიციული მრეელების ხელყოფას ხედავს. ბევრი აღამიანი, მათ შორის საზოგადოების საერო წევრებიც მოითხოვენ კა–ნონმდებლობის გამკაცრებას და ასეთი სექტების მოქმედებათა შეზღუდვას. ზოგი თავდადებული მართ–ლმადიდებელი მორწმუნე უკიდურესი ზომების მომხრეა და თვლის, რომ ეს სექტები უნდა აიკრძალოს, ხოლო მათ მიერ შემოტანილი ლიგერაგურა დაიწვას.

მე ისეთი მთავგვდილება მრჩება, რომ იმათ, ვინც ასე კატეგორიულად მოითხოვს მკაცრ ზომებს, ნა–თილად არა აქვთ წარმოდგენილი და გათვლილი, თუ რა შეიძლება მოჰყვეს ასეთ აკრძალვას, შედეგი კი ასეთი იქნება:

1. დიორღვევა საერთაშორისო სამართლით გათვალისწინებული ნორმები რელიგიურ უმცირესობათა შესახებ, რაც ძალზე ცუდად იმოქმედებს ჩვენს პრესტიჟზე საზღვარგარეთ, საიდანაც საქართველოს მნიშვნე–ლოვან პოლიტიკურსა და ეკონომიკურ დახმარებას ღებულობს. 2. ასეთი ქმედებას შედეგად მოჰყვება არამართლმადიდებელითა გაღმამანება (ისინი კი ცოტა როდი არიან), რაც თავის მხრივ გამოიწვევს ქართ–ველითა გათიშვას ცალკეულ ღმერთმინაციათა მიხედვით. 3. ასეთი აკრძალვა ვერ შეაჩერებს ამ ორგანიზაციების მოქმედებას, ისინი არალეგალურ მდგომარეობაზე გადაეღენ და კიდევ უფრო დაირამშებიან. რწმენისათე–ის დენილს და განჯული მარავანდელი მათი კიდევ უფრო მეტი ფინანგმმისაკენ უბიძგებს. რაშია გამოძავალი კითხულობს ბევრი ჩვენი მოქალაქე. ხომ არის ეს აშკარა ხელყოფა ჩვენი გრადიციული რწმენ–ის, ჩვეულებისა და ცხოვრების წესისა? ხომ არ დაღვა დრო, რომ ამ მიმართულებით აქტიურად ვიმოქმედ–ოთ?

–როგორც სოციოლოგიურმა გამოკვლევამ გვიჩვენა, ჩვენს მოსახლეობას ამ ორგანიზაციებისაგან უმი–აგრესად, უკიდურესი გაჭირვება მიერეკება. ახლა მოსახლეობის უმრავლესობას შია, სწყურია, სყივა, არა აქვს ელემენტარული მკერნალობის საშუალება, ჩვენი ხალხი ადარ მრავლდება. არ შეიძლება აღამიანები ასეთ დღეში ჩააგდონ და შემდეგ მათგან რწმენისათვის სასწაული მოითხოვონ.

–ამ გარემოებას სხვადასხვა რელიგიურმა ორგანიზაციებმა მაღე აუღეს ადლო და წარმატებასაც მიად–წიეს. თუ უახლოეს ხანში ჩვენი მდგომარეობა ოდნე მაინც არ გამოსწორება, თუ ჩვენი ყოფა ოდნე მაინც არ შემსუბუქდა, ამ მიმართულებით რაიმეს იმედი ნაკლებად უნდა გვექონდეს.

–ჭეშმარიტი რწმენისა და მწეობის აღდგენაში თავისი სიგვეა უნდა თქვას მართლმადიდებელმა ეკლ–ესიამაც, რომელიც ხალხის არ მარტო იმქვეყნიურ, არამედ ამქვეყნიურ ინტერესებდანაც გამომდინარე უნდა იმყოფდეს მის წარმომადგენლების უნდა ახსოვდეთ, რომ რწმენა მარტო ეკლესიის კედლებს არ მოაქვთ. საჭიროა პირადი მაგალითი და მრეველზე, მის ამქვეყნიურ ინტერესებზე გრუნება.

გერტლმადიდებლობა და თანამედროვეობა

ბოლო ხანებში მასმედიის საშუალებით ძალზე გახშირდა რელიგიურ თემატიკასთან დაკავშირებული პუბლიკაციები. პრესა, რადიო თუ ტელევიზია საკმაოდ ფართოდ და ოპერატიულად აშუქებენ ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე რელიგიურ პროცესებს. ცხადია, მედიის ამგვარი ინტერესი მისასაღებელია, მაგრამ ისიც აღსანიშნავია, რომ ხსენებული პუბლიკაციები მოგვჯერ მცდარი, მერყეულ და არაკეთილმოსურნე შინაარსის მქონე არიან, რაც ნამდვილად არ უწყობს ხელს ჩვენი სამოგადოებისთვის რეალური ვითარების ობიექტურად მიწოდების პროცესს. არადა, 70-წლიანმა გოგალურმა ათეიზმმა ეკლესიასა და სეკულარიზმულ სამოგადოებას შორის საგრძნობი ვაკუუმი შექმნა, რომლის დაძლევა მასმედიისა და ეკლესიის ერთობლივი ძალისხმევით უნდა მოხდეს.

ის ასაქეცები, რომელთა მიხედვითაც ხდება ეკლესიისადმი პრეგენიების წაყენება, ფრიად მრავალგვარია. თუმცა მაინც შეიძლება რამდენიმე ძირითადი ტენდენციის გამოყოფა და მათთვის შესაბამისი ახსნა-განმარტების მიცემა. აქვე იმასაც დავძებნით, რომ საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის (სმე), პოპილის კრიტიკა ხორციელდება როგორც „მარჯნიდან“, ისე „მარცხნიდან“, ანუ იქმნება პარადოქსული სიტუაცია თუ დემოკრატიზებულიერალები „ბნელეთის მოციქულებს“, რეგროგრადებსა და უციცლებელწოდებულ, კონსერვატივში ფუნდამენტალიზმში და იზოლაციონალიზმში გვდებენ ბრალს და მოდერნიზაციასა კენ მოგვიწოდებენ. სქიმატიკი ულტრაადიკალები პირიქით, ლიბერალიზმს, ეკუმენიზმსა და მართლმადიდებლობის ღალატს გვწამებენ.

ერთ-ერთი საკითხი, რომელზეც ჩვენი ოპონენტები ხშირად ამბები-ლებენ ყურადღებას, ორიენტაციის საკითხია, იმთავითვე უნდა შევნიშნოთ, რომ ორიენტაციის პრობლემა პირველ რიგში საკითხისადმი პოლიტიკურ მიდგომას გულისხმობს და რელიგიური მომენტი ამ შემთხვევაში უნდა გამოირიცხოს, მიუხედავად იმისა, რომ რელიგიის როლი და გავლენა პოლიტიკაზე ხშირად ძალზე დიდია. საქმე ისაა, რომ თავად საკითხი არაა სწორად დასმული. კერძოდ, აქსიომატურადაა მიჩნეული, რომ თითქმის არსებობს ორი, პოლარულად განსხვავებული, საორიენტაციო მხარე – ერთი დასავლეთი, პროტესტანტულ-კათოლიკური მენგალიგეითა და წყობით და მეორე – აღმოსავლურ-მართლმადიდებლური, რომელიც ფაქტიურად რუსულ ორიენტაციასთანაა გაიგივებული. ამგვარი მიდგომა არასწორია ჯერ ერთი იმიტომ, რომ საქართველოსათვის მართლმადიდებლობის დაცვა და შენარჩუნება გაცილებით არეუ იქნა ბუერნიკი თვისებად, ვიდრე რუსეთი სახელმწიფოდ ჩამოყალიბდებოდა, მეორე – სმეს-ს არასოდეს დაეწყებია ის ბიანი, რომელსაც მას რუსეთმა მიაყენა ეგზარქოსობის დროს თვით ბოლშევიკური გეროროს დროსაც ქართული ეკლესიის რბევა ათვის-გურთან ერთად ეროვნული ნიშნითაც მიმდინარეობდა, მესამე – საბერძნეთი – მართლმადიდებლობის კლასიკური ქვეყანაა, იქ მართლმადიდებლობა სახელმწიფო რელიგიადაა გამოცხადებული. ამავდროს ეს ყოველივე მას ხელს არ უშლის იყოს ნატოს, ევროკავშირის და ა.შ. წევრი; მეოთხე – თვით

დასავლეთის და უპირველეს ყოვლისა აშშ-ს წარმოჩინება მონოლითურ პროტესტანტულ სამყაროდ მთლად სწორი არ არის. მართალია, იგი ძირითადად პროტესტანტული მრწამსის მქონე ხალხის მიერაა დაწესებული, მაგრამ იგივე აშშ-ში დღეს მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი – კათოლიკეა, თვით პროტესტანტიზმიც არ არის ერთგვაროვანი და ათეულობით მიმდინარეობასა და სექტას ითვლის და რაც მთავარია, მასში 4 მილიონზე მეტი მართლმადიდებელი ცხოვრობს. საყურადღებოა, რომ კონსტანტინეპოლის მსოფლიო საპატრიარქოს იურისდიქციაში მყოფი მრევლის ნახევარს აშშ-ს მოქალაქეები შეადგენენ. ამერიკაში ამის გარდა არსებობს თვით ამერიკის ავტოკეფალური მართლმადიდებლური ეკლესია, აშშ-ში საკუთარი ეპარქიები აქვთ ანგიოქიის, რუმინეთის, სერბეთის, ბულგარეთის, რუსეთის ეკლესიებს. ასეული ათასობით მართლმადიდებელი ცხოვრობს დიდ ბრიტანეთში, გერმანიაში, საფრანგეთში, კანადაში, ავსტრალიაში და სხვა განვითარებულ ქვეყნებში.

აღსანიშნავია ისიც, რომ მართლმადიდებლობისათვის სრულიად არ არის უცხო დემოკრატიული სამოგადოების პრინციპები, კერძოდ ის ფასეულობანი, რომელნიც პატივს მიაგებენ ადამიანის თავისუფლებას, ხელს უწყობენ სამართლებრივი სახელმწიფოს შენებას, აღიარებენ სახელმწიფოსა და კანონის წინაშე ყველა მოქალაქის თანასწორობას. ნუ დავგავიწყდება, რომ ადამიანთა თანასწორობის იდეა ქრისტიანობის კუთვნილებაა. იგი უცხო იყო როგორც წარმართული მონათმფლობელური სამოგადოებისათვის, ისე აღმოსავლური დესპოტიზმისა და ინდოეთის კასტური სისტემისათვის. სწორედ, როგორც ცალკეულ პიროვნებათა, ისე ცალკეულ ერთა ღვთის წინაშე თანასწორობის ქრისტიანული კონცეფცია შეიძლება გახდეს საფუძველი ჭეშმარიტი კოსმოპოლიტიზმისა, რომელიც ბევრს დასავლეთ ევროპის მიერ XVIII-XIX საუკუნეებში აღმოჩენილ იდეად მიაჩნია. ნამდვილი კოსმოპოლიტიზმი და ინტერნაციონალიზმი კი სრულებითაც არ გამოირიცხავს პატრიოტიზმს – საკუთარი ერის, როგორც ისტორიულ-კულტურული ერთობის სიყვარულსა და მისთვის თავდადებას.

მეორე საკითხი – გოლერანგიზმის საკითხია. ჩვენ ხშირად გვიკიჟინებენ, რომ ქრისტიანობა თავისი არსით გოლერანტული რელიგიაა, რომ ჩვენი წინაპრების ცხოვრება გოლერანტიზმის კლასიკური მაგალითია და ახლა რა მოგვდის, რატომ გავხდით ასეთი არაშემწყნარებლები? ჩვენის აზრით, ამ შემთხვევაში საქმე გვაქვს თვით გოლერანტიზმის ცნების არასწორ გაგებასთან. გოლერანტიზმი გულისხმობს სხვა სარწმუნოების, ეროვნების, ან პოლიტიკური მრწამსის მქონე პიროვნების, ადამიანთა ჯგუფის ან ერისადმი შემწყნარებლურ დამოკიდებულებას, როდესაც არ ხდება მისი რბევა, შევიწროვება, ღვთისმსახურების აკრძალვა და ა.შ. ამ მხრივ ქრისტიანობა (და ქართველი ერიც) ჭეშმარიტად გოლერანტული იყო და არის, ჩვენთან საუკუნეების მანძილზე მშვიდობიანად ცხოვრობდნენ სხვა ეროვნების და აღმსარებლობის მქონე ადამიანები (ებრაელები,

სომხები, მაჰმადიანები). ეს ყოველივე არ ნიშნავს იმას, რომ ჩვენი წინაპრები ან თავად ჩვენ ერთ სიბრტყეზე ვაყენებთ ყველა სარწმუნოებას, თითოეული თანაბრად ჭეშმარიტად მიგვაჩნია, ანუ ვინებთ სარწმუნოებრივ ინდიფერენტობას, სრულებითაც არა! ჩვენ ვიცით, რომ მართლმადიდებლობის გარეშე ცხოვება შეუძლებელია. ამიტომ წმიდა მეფე დავით აღმაშენებელი თბილისის მუსულმანთა უბანში ღორის დაკვლას არ კრძალავდა. მაგრამ ამავე დროს მისი სურვილით მოწვეულ რუს-ურბნისის კრების ძეგლის წერაში მკაფიოდ არის დაფიქსირებული მართლმადიდებლური სარწმუნოებრივი მრწამსი და ერეტიკული სარწმუნოების სრული მიუღებლობა. ამასვე ადასტურებს „გალობანი სინანულისანი“ „გარნა არავე აღვიხუენ ხელნი არცა აღდექასოება ჩემი ღმრთისა მიმართ უცხოისა, არცა უცხო-თესლი რაიმე სარწმუნოებაი

საწურთელ ვეფესულისა გარეშე მისა, რომელი მასწავებს ღმრთისმეტყველთა შეხიბა“!

მაგრამ, იმ შემთხვევაში, თუკი უცხო სარწმუნოების მიმდევარი პიროვნება, ადამიანთა ჯგუფი ან ერი დაუპირისპირდება მართლმადიდებლობას, გამოავლენს მისდამი აგრესიას და საკუთარი პოზიციისა თუ მრწამსის დამაღებას დაიწყებს. ქრისტიანი ვალდებულია დაიცვას საკუთარი სარწმუნოება და მორწმუნე თანამოძმენი. ამის კლასიკური მაგალითია ჩვენი ერისა და ეკლესიის ისტორია. დღეს კი რა ხდება? თუკი რომელიმე მართლმადიდებელმა სასულიერო პირმა ან ერისკაცმა სხვა აიმაღლა იმ სულიერი აგრესიის წინააღმდეგ, რომელიც ნიადაგრივით მოედინება ჩვენი ქვეყნისაკენ (სექტები, ათასგვარი ოკულტური სწავლება, უცხო რელიგიები), მას მაშინვე ფანატიკოსისა და „ბნელეთის მოციქულის“ იარლიყს მიაწებებენ. საგულისხმოა, რომ ამ შემთხვევაშიც გერმინ „ფანატიკოს“ პროფანაცია ხდება, რადგან ფანატიზმი არის სულიერი სიამაყე, ამპარტავნება, ორიენტირება საკუთარ თავზე და არა უფაღზე. ფანატიკოსს სჯერა არა ჭეშმარიტებისა, არამედ საკუთარი შეხედულებისა. თანაგვარში არის სიყვარულის სრული ღვთიერი სხვა ადამიანთა მიმართ, იგია სხვათა აზრის, გაგებისა და მოსმენის სურვილის არ ქონა. ფანატიზმს არაფერი აქვს საერთო პრინციპულობასთან. პრინციპული ადამიანი მუდამ მიუთითებს თავისი შეხედულების არსზე, ანუ იმაზე, რომ მისი სარწმუნოება თავისთავადაა ჭეშმარიტება და არა იმიტომ, რომ თვით ის პიროვნება ამ სარწმუნოების მქონე. ამდენად, არაკორექიულია ფანატიკოსი უწოდო ადამიანს, რომელიც საკუთარ სარწმუნოებას იცავს უცხო, აგ-

რესული ცრუსწავლებისაგან.

მესამე, რამაც ნამდვილად ღირს ყურადღების შექერება ისაა, რომ ჩვენში ხშირად მუსირებს აზრი მართლმადიდებელი ეკლესიის ჩამორჩენილობის შესახებ, რომელმაც ფხვი უნდა აუწყოს თანამედროვე ცხოვრებას, როგორც პოლიტიკურ პროცესებს, ისე მეცნიერულ-ტექნიკურ და კულტურულ პროგრესს.

ამასთან დაკავშირებით, უნდა აღვნიშნოთ, რომ პოლიტიკური პროცესები თავისი სპეციფიკიდან გამომდინარე ეკლესიისაგან დამოუკიდებლად ვითარდებიან, ეკლესია კი, თუმცა არა პოლიტიკური ორგანიზაცია, მაგრამ რადგანაც მისი მრევლი იმადროულად სახელმწიფოს მოქალაქეები არიან, ისიც შეძლებისდაგვარად ცდილობს გამოხატოს ყველა მნიშვნელოვან საერო მოვლენას და საკუთარი პოზიცია დააფიქსიროს ამა თუ იმ ფაქტის შესახებ. ეკლესია მუდამ საკუთარი ქვეყნის გვიგითა და სიხარულით ცხოვრობს და ამის დაუნახაობა – უსამართლობაა.

რაც შეეხება თანამედროვეობისადმი ფეხის აწყობას, ჩვენი ოპონენტები აქ ალბათ მოდერნიზმს გულისხმობენ. მაგრამ, ისინი ვერ ითვალისწინებენ იმ ფაქტს, რომ მართლმადიდებლობა მოდერნიზმსა და ევოლუციონიზმს ვერ კგუობს. იგი კონსერვატიული რელიგიაა (ამ სიტყვის საუკეთესო გაგებით). იგი ინახავს იმ სულიერ საუნჯეს, რომლის წყაროც თავად ღმერთია და რომელიც უშუალოდ მოციქულთაგან შემკვიდრებით მომდინარეობს. მოდერნიზმის უარყოფა ეკლესიის ახირება კი არ არის, არამედ ეს მისი ბუნებრივი ონგოლოგიური თვისებაა. ეკლესიაში მუდამ მოქმედება „იკონომიისა“ და „აკრიბიის“ კანონები. იკონომია ითვალისწინებს ეკლესიისათვის არარსებით, არადოგმატურ, უმთავრესად საწესდებულებო ხასიათის ცვლილებებს, ისიც გარკვეულ ფარგლებში (უწინ მაგის მიმდევარს 12-წლიანი უმარებლობით სჯიდნენ), ღვევანდელი პირობების გათვალისწინებით ეს ვადა ბევრად შემცირდა. რაც შეეხება არსებით, დოგმატური ხასიათის ცვლილებებს, ამგვარი რამ მართლმადიდებლობაში გამორიცხულია. აქ უპირობოდ მოქმედებს აკრიბიის კანონი, რომელიც გულისხმობს, რომ დოგმატიცაა ვერბალურ დონეზე (სიტყვიერად) – გამოთქმული ღვთივანებადებული მარადიული და უცვლადებელი ჭეშმარიტება, რომლის შეცვლაც სარწმუნოების ღალატს ნიშნავს.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესისადმი მხარის სწორებისაკენ მოწოდებას ეკლესია არ საჭიროებს, რადგან ეკლესია სხვაზე ნაკლებ არ აფასებს ცოდნასა და განათლებას. სწორედ ქრისტიანული მონასტრები წარმოადგენდა განათლებისა და მეცნიერების კერებს, ქრისტიანულ წიაღში მოხდა მთელი ევროპული მეცნიერების გენეზისი. ყოველ კულტურულ ევროპელ ერს, რომელსაც კი ეროვნული ლიგერატურა გააჩნია იგი ბიბლიის თარგმნით დაუწყია. როცა მეცნიერებას რელიგიას უპირისპირებენ, ავიწყდებათ ფრენის ბეკონის შეგონება: „მცირე ცოდნა გვაპოვებს ღმერთს, ხოლო ღრმა შემეცნება კი გვაახლოვებს“. ასე დაეშართა XIX საუკუნის მეცნიერებას. მან საკუთარი წარმატებებით თავბრუდახვეულმა რელიგიის იგნორირება დაიწყო.

მაგრამ, XX საუკუნეში საბუნებრივ-სმეტყველო მეცნიერებათა სწრაფმა განვითარებამ ვითარება მკვეთრად შეცვალა და რელიგიური ელფერი შესძინა ჩვენს შეხედულებას სამყაროზე. ამიტომ, შემთხვევითი არაა, რომ ამ პერიოდის ყველა დიდი ფიზიკოსი (ნილს ბორი, ალბერტ აინშტაინი, მაქს პლანკი, პოლ დირაკი, ვერნერ ჰაიზენბერგი და სხვები), თავს რელიგიურ ადამიანებად მიიჩნევდნენ და უზენაესის არსებობას აღიარებდნენ. საერთოდ, მეცნიერებისა და რელიგიის დაპირისპირება თუ შედარება უაღვილოა, რადგან მეცნიერების საგანი მაგერიალური სინამდვილეა, რელიგიისა – სულიერი სამყარო; მეცნიერების მეთოდი დაკვირვება და ექსპერიმენტია, ხოლო რელიგიისა – ლოცვა და მჭერგელობა; მეცნიერების მიზანია შეიმეცნოს მაგერიალური სამყარო, რელიგიისა – მარადიული ცხოვრება და ღმერთთან ურთიერთობა. ასე რომ, რელიგიისა და მეცნიერების ხელოვნური გაერთიანება თუ შედარება არ შეიძლება, რადგან სავესებით განსხვავებულია მათი საგანიც, მეთოდიცა და მიზანიც. ამის გარდა, მეცნიერება ევოლუციონირებადი სფეროა და ის, რასაც დღეს ჭეშმარიტების პრეტენზია აქვს, ხვალ შეიძლება პირობითა სასაფლაოზე აღმოჩნდეს.

თადამიანის სულიერი გვიგითების დაურება ძალუძს მხოლოდ ჭეშმარიტ რელიგიას. არც მეცნიერებას, არც გექნიკასა და არც კულტურას ეს არ ხელეწიფება. ამას კარგად ხელება ბევრი თანამედროვე მეცნიერი თუ ხელოვანი. გამოჩენილი იგალიელი კინორეჟისორი მიქელანჯელო – ახგონიისი გულისკვილით ამბობდა, რომ მიუხედავად გრანდიოზული მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესისა, ადამიანის მეობა ისევ ქვის ხანისა დარჩაო. ხოლო XX საუკუნის ყველაზე ცნობილი გერმანელი ეგზისტენციალისტი ფილოსოფოსი მარტინ ჰაიდგერი წერდა: „სამყაროს დაბნელება ისეთ მასშტაბებს მიაღწია, რომ პესიმიზმისა და ოპტიმიზმის ბავეშური კატეგორიები კარგა ხანია სასაცილოდ ქლენიო“.

მართლმადიდებელი ეკლესია მითუმეტეს უფრო ღრმად აცნობიერებს ღვევანდელ რთულ სულიერ ვითარებას, რომელშიც ღვევანდელი მსოფლიო იმყოფება. ეკლესია თავის წიაღისკენ მოუხმობს ყველას: მონარქსაც და პრეზიდენტსაც; ინტელიგენტს და მუშას, სნეულსა და ჯანმრთელსაც; მდიდარსაც და უპოვარსაც; პატიმარსაც და თავისუფალსაც – ყველას, მიუხედავად მათი პოლიტიკური შეხედულებისა თუ ეროვნული კუთვნილებისა. დღეს მართლმადიდებლობა არაა მხოლოდ საბერძნეთის, რუსეთის თუ საქართველოს კუთვნილება, იგი მთელს მსოფლიოშია გაფრეკებული და მას მრავალ ქვეყანაში მყავს გარკვეული, თუნდაც მცირერიცხოვანი მიმდევარი. და ბოლოს, ჩვენი სგაგია გვსურს დაეასრულოთ სიტყვებით, რომელიც საფრანგეთში მოღვაწე ცნობილი მართლმადიდებელი ღვთისმეტყველის ვლადიმერ ლოსკის შესახებ ითქვა: „ვ. ლოსკიმ აჩვენა ევროპას, რომ მართლმადიდებლობა აღმოსავლური ქრისტიანობის ისტორიული ფორმა კი არ არის, არამედ იგია წარუვალი და საყოველთაო ჭეშმარიტება“.

საპატრიარქოს პრესენტრის
თანამშრომელი
მურაბე პაპლაძე

"ეს მოსიყვარულე იმ გზიდან იმყოფება, სიბრძნეშია და სიბრძნეშია..."

მარჯანიშვილის თეატრის სცენაზე დადგმის სუთი წლის იუბილეს აღნიშნავდა აფხაზეთის გელერადი-ოკომპანის გოგონათა კვარტეტი, სახელწოდებით „სოხუმი“. თეატრის დარბაზი, რომელიც მისმა დიორექტორმა, ბაგონმა - გაიომ კანდელაკმა უსასყიდლოდ დაუთმო ანსამბლს, ხალხით გახლდათ სავსე. საღამოს წამყვანმა, ნუგზარ ჭანგუჩიამ, აღნიშნა ამ ღონისძიების ჩატარების მნიშვნელობა ასეთი გაუსაძლისი ეკონომიკური გაჭირვების ფონზე და დასძინა, დარბაზის ხალხმრავლობა და ძლიერი გაში ადასკურებს, თუ როგორ ენაგრება ხალხს ხელოვნება, რომ მაყურებელი მიუბრუნდა საკონცერტო დარბაზებსა და თეატრს.

ქართველებს გვიყვარს მუსიკა, ცეკვა, პოეზია. ქართული სული არის იმდენად ძლიერი, რომ ყოველგვარი გაჭირვების ეპისოდს კი შეგვწყვეს უნარი ვიმძღვროთ.

ნიჭიერი გოგონების, ირინა კვარაცხელიას, რუსუდან სერგაიას, თამუნა თორდიას, ეკა თაქთაქიშვილის გამოსვლამ დარბაზში მსხდომთ სიხარულის და სიამაყის ცრემლი მოგვარა.

ჩვენი განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია ანსამბლის სოლისტების - ირინა კვარაცხელიას ხმის მოსმენამ და საშემსრულებლო მუსიკალური გეჟნიკის უმაღლესი დანერგვა.

შემთხვევა მომეტა გამეცნო იგი უფრო ახლოს, შინაურ ინტერიერში. ირინა შემოქმედებითი ნაგურაა. საოცრად პაგრიოტული სულისა და საინტერესო პუნქტის მისი მონათხრობიდან შექმნა მისი „არჩვის გზის“ აღწერამ დაქვემდებარებული სოხუმიდან - ჭეჭერამდე, რომელიც 12 დღე და ღამე ოჯახით გადმოდიოდა სხვა დანარჩენ უამრავ ლტოლვილთან ერთად.

-ირინა, საიდან დაიწყო და საით მიდის მუსიკის ასეთი სიყვარული?

-სოხუმში მუსიკალური სასწავლებლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ, მაშინდელმა აფხაზეთის კულტურის სამინისტრომ რეკომენდაცია გამოიწია თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიაში მოესმინათ ჩემთვის. მომისმინა რა ბაგონმა ნოდარ ანდლულაძემ, კომისიის წევრებთან ერთად დაუძახეს გარეთ მყოფ ჩემს მომლოდინე

მამას, რომელიც ჩემზე მეტად ლელავდა. დღემდე ჩემი მშობლები ბედნიერ დღე იხსენებენ ამ დღეს. ბაგონი ნოდარ ანდლულაძე ფეხზე წამოდგა, მამას ხელი ჩამოართვა და ხმამაღლა უთხრა: თქვენი გოგონა საუკეთესო ხმის პაგრონია და კონსერვატორიის სტუდენტი უნდა გახლეს. ხელმძღვანელად საუკეთესო პედაგოგი - მედა ამირანაშვილი მარგუნა იღბალმა. აქვე უნდა აღვნიშნო ამ დღი ქალბატონის დამსახურება ჩემი, როგორც ვოკალისტის ჩამოყალიბებაში. თავადაც შესანიშნავი მომღერალი, ასევე უდიდესი პროფესიონალი პედაგოგი კაში. ეს უნარი კი ყველა გალანტროლის შესწევს. ჩემი პედაგოგის სურვილია იგალიაში, „ლა-სკალას“ სცენაზე ვიმღერო. სხვებიც იგვიყვამბობენ. მაგრამ... ამაზე შემდეგ ვისაუბროთ.

თავდაპირველად ყველაფერი კარგად მიდიოდა, უცხად კი საქართველოს „მეხი“ დაეცა. აფხაზეთი დაიკარგა, ჩვენც თან მოგვიყოლა და ლტოლვილები და დავრჩით. სიმღერა კი არა, იმ დროს ადამიანს სიგყვის თქმა აღიზიანებდა.

ჩვენ, სოხუმელმა გოგონებმა მუსიკოს რაულ ნაროშვილის ხელმძღვანელობით, კვარტეტი შევქმენით. ჩუქად დავიწყეთ რეპეტიციები, ანსამბლს „სოხუმი“ ვუწოდეთ და უკეთეს დროს დავუწყეთ ლოდინი.

და ეს დროც დაღება. ჩვენ თანდათან გაგვიცნეს და სხვადასხვა ღონისძიებებზე გვეპატიებოდნენ. გავიდა დრო და რუსთაველის თეატრში გამოვედით, სულ ახლახანს კი თავადაც ბრძანდებოდით ჩვენი კვარტეტი.

რში. აქვე მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და ღრმა პატივისცემით დიდი მადლობა ვუთხრა რუსთაველისა და მარჯანიშვილის თეატრების დირექტორებს ბაგონებს გია თევზაძესა და გაიომ კანდელაკს.

-ირინა, სცენაზე ძალიან საინტერესო და კარგი შემსრულებელი ხარო, მაგრამ აი აქ, სახლში რაც მომასმენინეთ, ნუთუ არ შეიძლება ამ მუსიკალური ნომრის სცენაზე გაგზავნა? რა პიქია ამას, უსიგყვო ოპერა თუ თქვენი გულის გამო-

ძახილი?
-დასასრულებელია. ამ მგლოდიაზე დიდი ხანია ვმუშაობ. არ ვიცი როდის დავასრულებ და საბოლოოდ როგორ სახეს მიიღებს. მოგან სიგყვები, მოგან ბუნების კენესა და თითქოს საეკლესიო მარების ხმაც უნდა მოისმოდა. ეს გაუგებარი ახსნა მკითხველისათვის, თუ აქვე არ მოვეყვები, რამ მაფიქრებინა ასეთი მუსიკის შექმნა.

მე უკვე კონსერვატორიის სტუდენტი ვიყავი, აფხაზეთში ომი რომ დაიწყო. ერთი კვირით სოხუმში ჩაველი ოჯახის მოსახლეს და სოხუმში მაშინ, 27 სექტემბერს დაეცა. 28-ში საშინაო განსაცმელითა და ყველანაირი ნივთის გარეშე დავადექით მძიმე გზას. ციცილემოდი მშობლიურ ქალაქს და ცრემლები ღაპა-ღუპით მცვიოდა. ჯერ კიდევ მოჩანდა სოხუმის გაშავებული მეცა, რომელსაც აფხაზები იარაღით, სალუგებით, ხმელან მამხალეებით ანათებდნენ და ამღერებდნენ კაკიუშას. ისინი

გვიმობდნენ, ჩვენ კი ვიღუქით და შევეყურებდით ამ საშინელებას. უხმოდ, გირილითა ცდილობდით გულის მოკერებას. მაშინ ვიგრძენი, რომ რაღაც დამეძარია. „მოცარტი და სალიერი“, ვისაც უნახავს და რექვიემი მოუსმენია, ალბათ გამიგებს. თავში სხვანაირი რექვიემი გუგუნებდა, ჩამესმოდა თითქოს ეს მუსიკა იმ გზიდან იწყება, სოხუმიდან ჭეჭერამდე რომ გამოვიარე.

-ირინა, რა იქნება შენთვის ყველაზე დიდი სიხარული და რა იყო ყველაზე დიდი გვიძლი?

-გაკვილიდან დაიწყო. ღმერთმა ნუ მოგასწოროს იმაზე დიდ გვიძლს, რაც გადავიგანეთ. დღესაც თვალწინ მიდგას შიმშილისგან გამხცეხული და გირილისგან დაოსებული ადა-

ბინები. რა დამაიწყებს კაცს, რომელმაც მიცალუბული 20 წლის შვილი 5 დღე ხელით აგარა. ბოლოს თავისივე ხელით გაუთხარა სამარე და ბაღილით დაიგირა. ამაზე დიდი საშინელება ჩემთვის არ არსებობს. მე მინდა ჩემი სოხუმი ისევ ჩემი სოხუმი იყოს.

ჩემი სიხარული კი შესაბამისად, საქართველოს სიძლიერე იქნება. ის, რომ, სოხუმში ქართული სიგყვა, სიმღერა და მუსიკა თავს გაიბატონებს.

-ირინა, რა არის მუსიკა შენთვის და გაქვს თუ არა სხვა რაიმე გაგაცხება?

-მუსიკა ჩემთვის ყველაფერია, შეიძლება ბანალურად მოგეჩვენოთ, მაგრამ ეს ასეა. მე მგონი, სიმღერა უფრო ადრე დაიწყო, ვიდრე ლაპარაკი. ყოველ შემთხვევაში, დედის მონაყოლი ვიცი. თურმე, როდესაც დედა იაენანას მიმღეროდა, მთელი გულსყურით ვუსმენდი, ხოლო, როცა ის მორჩებოდა, მე ვაგრძელებდი. რა თქმა უნდა, ჩემებურად, როგორც აკენის ბავშვს შევეყრება. ამით იმის თქმა მინდა, რომ სიმღერის ნიჭი და სიყვარული აკენიდან მომეცა. შემდგომ სიმღერა ჩემი პროფესიად იქცა. მაგრამ ის დღეს ჩემთვის მხოლოდ პროფესია კი არა, ჩემი ცხოვრების აზრია. რაც შეეხება „კვარტეტს“, ჩვენ უკვე 5 წელია სხეში ვმღერით და მე იმდენად შევეჩვიე ოთხსამანობის სილამაზეს, მითუმეტეს თუ აკორდები ისე საინტერესოდ არის გაკეთებული, როგორც ამას ჩვენი ხელმძღვანელი ბნირაული აკეთებს, თქვენ წარმოიდგინეთ, მარტო სიმღერა რაღაცნაირად მეხამუშება კიდევ და როცა სოლის ვიწყებ, ერთი სული მაქვს, როდის მოვიმენ ოთხივე ხმას ერთად - მრავალხმიანობა ნამდვილად შემეყვარა ჩვენმა მანსკრომ, როგორც მას ჩვენ ვეძახით და საერთოდ, მისი დიდი დამსახურებაა, რომ მე საყვარელ საქმეს ვემსახურები და ჩემს მოკრძალებულ სიგყვას ვამბობ ქართულ ესტრადამ.

და კიდევ ერთი სურვილი მაქვს. ქართულ ესტრადამ უამრავი ნიჭიერი მომღერალია და მინდა ეს სათანადოდ შეაფასოს ქართველმა ხალხმა. ამბობენ, საქართველოში 3 იყო გვეცოდინების?! როცა სულ რამდენიმე ათეულ კაცში ორმოცდაათი მილიონი დოლარი აორთქლებდა, ეს ამბავი ერთ ქართულ ანდამას გვაგონებს: ცოლსა და ქმარს შორის ერთი რაღაც დაიკარგათ!

ამასობაში, ძირითად სათქმელსაც მივაღებთ: იმის გამო, რომ კვლავ არ განმეორდეს „წარსულის ცოდვები“, „მეოთხე ხელისუფლება“ წინასწარვე აფრთხილებს პირველს: კეთილი ინებუთ და ახლახანს რომ თურქეთის პრეზიდენტმა, სულეიმან დემირელმა 20000 გონა დიშელის საწვავი სამაღლოდ აჩუქა საქართველოს, დაინგარიშეთ რომელ სასოფლო რაიონს რამდენი პა სახნავ-სათესი აქვს და იმის მიხედვით გაანაწილეთ რაიონებზე ის 20000 გ. საწვავი რაც მთავარია, გამოაქვეყნეთ პრესაში, რომ ვთუქვით, ოზურგეთის რაიონს გამოეყო 350 გონა დიშელის საწვავი გლეხებზე უფასოდ გასანაწილებლად რასაკვირველია, პირობითად ვწერთ რაოდენობას, ლაგოლესისას 800 გ და ასე შემდეგ.

ასეთ შემთხვევაში, თქვენს მიერ-

კაცი რომ დაჯდება, სამხმინი სიმღერაც აგუგუნდება. სულ მთლად მასე თუ არ არის, ის მაინც მინდა, რომ საქართველოს მრავალ ჰყავდეს ისეთი შვილები, ვინც ჯეროვნად დააფასებს ქართულ ხელოვნებას, ქართველ ხელოვნებსა და შემსრულებელს. აქვე ჩემი საყვარელი მწერლის გ. გრანელის სიგყვებს მოვიშველიებ ხელოვნებაზე.

„დღეს, როდესაც პოლიტიკური ცხოვრების მაჯისცემა ვერც მგერად სცემს და ყოველდღიურ წერილმან საკითხებში ჩაფლულია ადამიანის გონება, სწორედ დღეს არის საჭირო, რომ ხელოვნების ცხოველმა შექმნა გაანათოს ჩვენი ცხოვრების ბნელი კუთხულები, ამოძრავოს ადამიანის შემოქმედება და თვალწინ გადაშალოს საუცხოო სურათები, სილამაზისა, სიმშვენიერისა და ჭეშმარიტებისა. თორემ ღამის ადამიანი მხეცად იქცეს უმაღლეს განცდათ მოკლებული და ბოროტების მორევში საგვსებით გადავარდნილი“.

-ირინა, გემოთ ნახსენებ მგლოდიას მინდა დავუბრუნდე და გკითხო, ყოფითი, ჩვეულებრივი სიგუაყის დროს როგორ შეგიძლია იფიქრო სერიოზულ მუსიკაზე?

-ნებისმიერ სიგუაყიაში ადამიანს თავისი ცხოვრების მგლოდი სდევს თან, რაც ხშირად თავად არც კი იცის. თუ ღრმად ჩაუკვირდებით, იგრძნობთ საკუთარ გულისხმას. მოგი ავადმყოფობის დროს კენესის, მოგი სიხარულის დროს თავისდაუნებურად ღლინებს. უბრალოდ, პროფესიონალი მუსიკოსი ჩვეულებრივი საქმიანობის ეპისოდს კი, ბგერებს ეძებს - ერთხელ მუსიკა დაიწერა, ოღონდ ის მუსიკა მერე უნდა შესრულდეს. ამის პირობები კი უნდა იყოს ქვეყანაში.

მუსიკა იმითაც არის კარგი, რომ ამ ხელოვნებით გამოწვეული შთაბეჭდილება შეიძლება ყოველგვარ გუნება-განწყობილებას შეუხამოთ. დალხინებული ადამიანი სიხარულს ჰპოვებს მუსიკაში, დამწუხრებული - მშუხარებას და მაინც შეებას. სადაც მხოლოდ დიდი გაფრთხილებაა უჩინარი. გაფრთხილება იმისა, თუ როგორ დიდ პატივს უნდა ვცემდეთ საკუთარ ქვეყანას, ოჯახს და გრადიციებს.

ქეთი ჩადუნელი

სწორედ ამ სათაურით გამოვაქვეყნეთ ამ სუთიოდ წლის წინათ ამავე გამოცემაში ჩვენი „კორესპონდენცია პროვინციიდან“. მუსხრან მაჭავარიანის ერთი უმშვენიერესი ლექსის სათაურს, მაშინაც და ახლაც, იმიტომ დავესხსეთ, რომ მასში (სათაურში - უკვე ძვეს ინტერგა ანუ სემული მკითხველისათვის, რათა უფრო მეტი გულისყურით ჩაეძიოს, ვინ ორი კაცი კამათობს ან რა მიწის გამო შექმნიათ პაექრობა.

მაშინ, ის-ის იყო, ფეხს იდგამდა (ახლაც იდგამს) დამოუკიდებელი საქართველო. მართალია, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს უკვე ჩაეყვანათ ჩაილურის წყალი, მიწის კერძო საკუთრება ჯერ კიდევ არ იყო და კანონებული.

დამოუკიდებლობასთან ერთად, ქვეყნის პირველ პრეზიდენტს, ოპოზიციამ ყველა სიკეთე მოსთხოვა, რაც კი განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებს ახასიათებთ: საბაზრო ეკონომიკაზე უმაღლესი გადასახადი და ამ გზით მიღწეული მძლავრი ეკონომიკური ნახტომი! ფასების გათავისუფლება სურსათ-სანოვ-

„აქ, მიწის გამო, ორი კაცი როცა პაექრობს...“

აგებე და, უპირველეს ყოვლისა, ჩვენი არსობის პერზე! და ა.შ. რაც მთავარია, მთელი მოძრაიე საერთო-სახალხო ქონების, მათ შორის, ფაბრიკა-ქარხნების, დაუყოვნებლივ პრივატიზება და სულ თავი და თავი: მიწის კერძო საკუთრებაში გადაცემა! პრეზიდენტი არ ჩქარობდა, რადგან უკვე მიღებულ იქნა უმენაესი საბჭოს მიერ სათანადო კანონი, ქვეყანაში, ფაქტობრივად, გარდაამავალი პერიოდი იყო გამოცხადებული. ახლაც ყურში ჩაგვესმის გამსახურდი-ასდროინდელი ყოფილი პრეზიდენტის, თენგივ სიგუას მგახე-მგახე სიგყვები, წარმოთქმული რესპუბლიკის მოედანზე: ვერ უყურებთ, რა ხდება? პერი ისევ ისე 40 კაპ. დირს, არ აძვირებს პრეზიდენტი, იმიტომ რომ, კვლავაც საბჭოური ხანის ეკონომიკურ სისტემას ებლაუჭება!

რვა გრძელი და გაუსაძლისი წე-

ლიწადი მიიღია გვიად გამსახურდიას იარაღის ძალით დამსობიდან და მხოლოდ ახლა მიმდინარეობს (ისიც ღონდლოდ!) ქვეყანაში მიწის სერტიფიკატების გაცემა! აღარ ღირს ცოცხალ პოლიტიკურ გეგმებზე მსჯელობა, მაგრამ სიგყვას მოჰყვა და იმიტომაც ვთქვით, თუკი საიგყვამ ახლა სულ სხვა რამ მოიგანა: რამდენი ითქვა და დაიწერა ეგრეთ წოდებულ „თურქულ ორმოცდაათი-მილიონიან კრედიტზე“, რომელიც თითქოსდა საქართველოს სოფლის მეურნეობის ასაღორძინებლად იყო გამოყოფილი. მართლა და მართლა, სად გაქრა ამოდენა კაპიტალი?! ხელისუფლების ყველა რგოლს რომ ცალ-ცალკე უკვიროს - როგორ დაიკარგა ამოდენა თანხაო, დავიჯეროთ, მართლა არ იყიან თუ „გვეკითხებიან“? თუ აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ არ უწყის, მაშინვე უბრალო ხალხს სა-

ვე ყაბადებულ უცხოურ გერმინს „კორუფციას“, სინამდვილეში უბრალო მიგაცხებას ადგილი აღარ ექნება. თორემ, დღევანდელ გლეხკაცს, რომელიც სიმწრით მოწვეულ კილოგრამ ქარვისფერ ყურძენში თქვენგანვე დაწვეხული ფასით იმდენ თეთრს იღებს, რომ პა და პა, გუალეგში შესასვლელად ეყოს ნამდვილად არ აღმოაჩნდება ისედაც ცეცხლმოკიდებული საწვავის საყიდელი ფული, და როგორც ხშირად რჩება ხოლმე, ახლაც ბევრს დარჩება მიწის ნაკვეთი და უმუშავებელი. ხოლო წესლების მიხედვით, თუ მიწის კერძო მფლობელმა რამდენიმე წელიწადს მიწა არ დაამუშავა, ჩამოერთმევა.

მაშინ კი, თუ საქართველო არა, თვითონ ის გლეხი დარჩება ჭეშმარიტად დამოუკიდებელი და თავისუფალი!

გიომ ბარნაძე

სახელმწიფო პოლიტიკა "ელექტროკავშირს" განადგურებისაკენ აქტიურად უბიძგის?

ახლა, როცა „გასასხვისებელი“ ობიექტების რიცხვმა საგრძნობლად იმატა, „ელექტროკავშირის“ პრივატიზაციის ჯერიც დადგა, ერთდღერთი მომგებიანი დარგის გასხვისების მოსურნე სახელმწიფომ ჯერ კიდევ შარშან დაიწყო ინვესტიორის „ძებნა“, თუმცა ვერაღა ვერ პრივატიზაციის მოწინააღმდეგე სულაც არ გახლავართ და ვაღიარებთ, ეს პროცესი მომხმარებლის სასარგებლოდ ბევრ რამეს გადაწყვეტს, მაგრამ თუ ამგვარი დამოკიდებულება ანუ უგულო პოლიტიკა ხელისუფლების მხრიდან დიდხანს გაგრძელდა, გასაპრივატიზებელი აღარ დავრჩენთ იქნებ რამე...

ზაფხულს აქვთ საგელეფონო სადგურების ძარცვა-რბევის რიცხვმა დიდად მოიმატა, სამუხაროდ, ეს პროცესი პირდაპირპროპორციულად აღმოჩნდა წინა მოწვევის პარლამენტის მიერ კანონში შეტანილი ცვლილებისა, რომლის საფუძველზეც აღდგა ე.წ. ფერადი ლითონების მიმღები პუნქტები და დაიწყო გამდიდრების მოსურნეთა თუ ლუკმა-პურის მოვნის მოწყურებულთა განუთხოვარი თარეში საგელეფონო კვანძების.

ვიღაცამ საკუთარ ჯიბეში წინასწარ იმრუნა. ყველამ ყველაფერი იცის, ყველა ყველაფერს ხედავს, მაგრამ... არაფერი არ იცვლება, დამნაშაის ხელი დანაშაულს საიმედოდ ეფარება და იცავს, თუმცა რა... ამ „ელემენტარულმა“ ცუდლებამ როგორ გავავიწყდა, როცა უცნაური თუ უთაური სახელმწიფო პოლიტიკა დარგს დაშლა-დაქუცმაცებასა და განადგურებისაკენ ძალით უბიძგის.

დღევანდელი კერძო გვირგვინა ხვალისდელ ქათამსო- როგორც ჩანს, „ბემოთ“ ილაფიქსივით აუკვიატებიათ თავის ღრობე მო-

სწრებულად გამოთქმული ეს ანდა-

მა და გასაქმის არ აძლევს არავის - თუ ინვესტიციის შემოგანას ხელს შეუწყობს, აპარატურის დამონტაჟების, ხალხის დასაქმების შემდეგ სახელმწიფოს შემოსავალი, ცხადია, გაიზარდება, მაგრამ საბაჟოსთან მიმართებაში იმდენი პრობლემა გვაქვს, ინვესტიციის განხორციელება შეუძლებელი ხდება. მე ერთ დღეში შემძლია ნებისმიერი აპარატურით მოვამარაგო მთელი საქართველო, ინვესტორი მილიონი დოლარის ღირებულების აპარატებს შემოგვიტანს, დაგვიმონტაჟებს, ექსპლუატაციაში გაუშვებს და საშუალებას მოგვცემს ვალიწლის განმავლობაში ნაწილ-ნაწილ დაფაროთ, საბაჟოზე კი მილიონ დოლარიანი აპარატურის შემოტანისათვის ნაღდი თანხა 260000 დოლარი უნდა გადავიხადოთ, - ბრძანა ჩვენთან საუბრისას „ელექტროკავშირის“ დირექტორმა ილია კუბეცია.

ცხადია, „ელექტროკავშირი“ და მისი ხელმძღვანელობა არც საბაჟო გადასახადის გადახდისა და არც ბიუჯეტის შევსების წინააღმდეგნი არ არიან ურთიერთანგარიშსწორებისას ჩათვლის მექანიზმი კარგა ხანია აღარ არსებობს, „ელექტროკავშირი“ კი ამის გამო იძულებულია 260000 აშშ დოლარი, ანუ ნახევარი მილიონი ლარი იმას (ბიუჯეტს) გადაუხადოს, ვისაც მისი ორი მილიონი აქვს ვალი.

გაწეული მომსახურებისათვის კუთვნილი თანხის აუღებლობა „ელექტროკავშირის“ ცხოვრებაში ნომერ პირველ პრობლემად იქცა.

- თითქმის ყველა სახელმწიფო სტრუქტურას ჩვენი ვალი აქვს დღეს საქართველოში ისეთი ვითარება შექმნილი, ვისაც ვემსახურებით

ყველას პრობლემა აქვს, თვითონ ვერ იღებს ფულს აქედან გამომდინარე. ვერც ჩვენ გვიხდის გაწეული მუშაობის საფასურს. ალბათ, პირველად „ელექტროკავშირის“ ისტორიაში ხელფასების გაცემა პრობლემა ხდება, აღარ ვსაუბრობ პრემიებზე, რომლებსაც თანამშრომლები საბაზალწლოდ თუ სხვა მნიშვნელოვან დღეებში იღებდნენ.

- ის კი არა, გელეფონი როცა მიანდებო, ზოგჯერ ჩვენი გვიკვირს, როგორ მოხერხდა მისი აღდგენა. ყველა რემონტი, რაც ჯერ კიდევ ორი წლის წინ შემორჩენილი იყო, კარგა ხანია გამოიღია, - ბატონი ილიას თქმით, ამგვარი სურათია შექმნილი „ელექტროკავშირში“.

- ფინანსური გასაჭირის მიუხედავად საქართველოს „ელექტროკავშირის“ მიერ ახალი პროექტების განხორციელების სურვილი არის, მაგრამ, როგორც მისი დირექტორი, ბატონი ილია კუბეცია ბრძანებს, პრივატიზაციის პროცესის დაწყებასთან დაკავშირებით ამ საკითხს ძალიან ფრთხილად მივყავართ.

უკვე შედგენილია პროექტი ქ. გორში ახალი საგელეფონო სადგურის მშენებლობისა. თავის შემოსავლების მიხედვით ეს ისეთი ქალაქია, რომელიც საკუთარ თავს დააფინანსებს. მართალია, შესაძლოა, მოვიდეს ინვესტორი, რომელსაც ჩვენს მიერ გადადგული ნაბიჯი არ მოეწონოს, მაგრამ ისიც უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ეს ინვესტორი შარშან უნდა გამოიყენებინა და შეიძლება წელსაც არ გამოიყენოს.

- მისი ოპერირება საკმაოდ რთულია, სადგურის მშენებლობას თუ ხელი შეეშლება, ჩვენი კონკურენტები მზად არიან თვითონ განახლო-

რციელონ ამგვარი იდეები, ინვესტიციებს ჩვენს გარდა ყველა მოიზიდვას და იქნება მოსაზიდიც აღარაფერი დარჩეს. ამბობს „ელექტროკავშირის“ დირექტორი.

- მოსახლეობა ხშირად „ელექტროკავშირს“ უნივის, ცხადია, აბონენტი სრულფასოვან მომსახურებას ითხოვს, მაგრამ თავის მხრივ, „ელექტროკავშირსაც“ ბევრთან აქვს საჩივრება საქმე. ახლახანს სასამართლოში შეტანილი სარჩელით „ელექტროკავშირი“ ახალ ქსელებთან გართულებული ურთიერთობის დარეგულირებაზე იმედოვნებს.

- ჩვენ ვერ შევთანხმდით თანხაზე, რომელიც „ახალმა ქსელებმა“ უნდა გადაგვიხადოს ამის მიზეზი ჩვენს შორის ცუდი ურთიერთობა სულაც არ გახლავთ. უბრალოდ, საქართველოშიც, როგორც ყველა ქვეყანაში, უნდა მოქმედებდეს ოპერატორებს შორის ურთიერთჩართვის ხელშეკრულება, უნდა არსებობდეს დოკუმენტი, რომელიც დარეგულირებს ამ სიტუაციას და არ უნდა ხდებოდეს საკითხის იმის მიხედვით გადაწყვეტა რომელი რომელს აჯობებს.

- ოქტომბერში საქართველოში უნდა შექმნილიყო რეგულატორი, კავშირგაბმულობის სფეროს მარეგულირებელი კომისია, ბევრი რამ არის დასათვლელი, დასაანგარიშებელი, მოსალაპარაკებელი. ერთადერთი ორგანო რომელსაც შეუძლია ამ საკითხებში მოგვალაპარაკოს, შემოსესზე რეგულატორი გახლავთ, მის გარეშე თვით სასამართლოს არ შეუძლია ამ ითხოვნილობის დათვლა.

ჩვენ შეგვიძლია, აბსოლუტურად ხისკად ვიმოქმედოთ „ახალ ქსელებთან“ დაკავშირებით, გავაუქ-

მოთ ხელშეკრულება და შევეწყვიტოთ მომსახურება, მაგრამ ეს ნიშნავს ათეულ ათასობით აბონენტის უგელეფონოდ დატოვებას. ამით სარგებლობს „ახალი ქსელები“. იცის, მის ზურგს უკან დგას აბონენტი, რომელსაც არ აინტერესებს არც აგვისის მეპატრონის ვინაობა და არც მისი პრობლემები. ეს გახლავთ მათი ფსიქოლოგიური კომბი. მაგრამ თუ მოლაპარაკებას ვერ მივაღწევთ, გელევიმით, პრესით გავაფრთხილებთ „ახალი ქსელების“ აბონენტებს, რომ ამ პრობლემების გამო შეიძლება მომსახურება შეწყდეს და აქ „ელექტროკავშირი“ არაფერ შუაში არ იქნება - ბრძანა ბატონმა ილია კუბეციამ.

„ელექტროკავშირი“ იმედოვნებს, რომ სასამართლო მიიღებს გადაწყვეტილებას არსებული ხელშეკრულების გაუქმებისა და ორივე მხარისათვის მისაღები ხელშეკრულების გაფორმების შესახებ.

თუმცა ამ საკითხის დადებითად გადაწყვეტა დანარჩენი პრობლემების მოგვარებას ხომ არ ნიშნავს.

უცნაურია, მაგრამ მაინც ასე ხდება, - „ელექტროკავშირი“ არსებობისთვის იბრძვის. ვის სჭირდება ეს?

მირანდა ლაბაშვილი

თვალსაზრისი

ვის აკლავს ხელს ჩვენი ფინანსური უკუგრაძვრობა და პროგრესული თვითშეგნების დისპროპორციულობა?

დასასრული. დასაწყისი "საქართველო" №45,1 1999წ.

მკითხველთა საყურადღებოდ!

ტექნიკური მიზეზების გამო ბ-ნ ა. შონიას პუბლიკაციის გაგრძელება, რომელიც დაიბეჭდა „საქართველოს“ ა.წ. 1-ლ ნომერში, განმეორდა გაზეთის მე-2 ნომერშიც, რისთვისაც ბოდიშს ვუხდით მკითხველებს.

ამჯერად გთავაზობთ ამ წერილის დასასრულს.

რედაქცია

ბაგრატიონები, როგორც მიღებული იყო, მასაც დავით წინასწარმეტყველის შთამომავლებად მიაჩნია, მაგრამ საქართველოში ჩამოსვლამდე (580წ.), ისინი თითქმის გაასომხა და კიდევ უფრო მეტი ბურუსით დაფარა ამ ბრწყინვალე გვარის წარმომავლობა.

ჩანს, რომ ის კარგად იცნობდა „ქართლის ცხოვრებას“, ის ჩამოთვლის საქართველოს სამეფო დინასტიებს - ფარნავაზიანნი (ქართლოსიანნი), არშაკუნიანნი (სომხები), ხოსროიანნი (სპარსები) და ბაგრატიონი.

ბაგრატიონების დავით წინასწარმეტყველის შთამომავლებად მიიჩნევა, „ქართლის ცხოვრებაში“ მოყვანილი მრთველისეული ლეგენდის“ გაგენა.

რადგანაც ქრისტიანობამ აღიარა ძველი ალექსანდრე ბიბლიური

ღმერთების პანთეონი, ბაგრატიონები „დავით წინასწარმეტყველის“ შთამომავლობას სამეფო გვარის ღირსებად მიიჩნევენ. თუ არა და ამის საფუძველს მხოლოდ ერთი ფრაზა იძლეოდა - „დავით წინასწარმეტყველის“ შეიღად წოდებული ხელმწიფო“, რომელიც სრულებით არ ნიშნავდა იმას, რასაც ისინი გულისხმობდნენ.

ხალხში დღესაც ეს ვერსიაა გავრცელებული, მაშინ, როდესაც ჩვენმა დიდმა მეცნიერებმა კვებითი თაყაიშვილმა, ნიკო მარმა, დავით ბაქრაძემ და პავლე ინგოროყვამ მეცნიერულად დაამტკიცეს ბაგრატიონების მეგრულ-ლაზური წარმომავლობა.

რატომ არ უნდა იცოდეს ეს ქართველმა ხალხმა? - მე შემბრა იმან, რომ ქართველი ხალხი ვერ ეღიროს ქართული წარმომავ-

ლობის მეფეებს და თუ ბაგრატიონებსაც არა აქვთ ქართული გენეალოგია, ამაში საამაყო არაფერია.

რა სასიამოვნოა, როცა „ქართლის ცხოვრება“ გვუბნება, რომ პირველი ქრისტიანი მეფე, მირიანი და ეროვნული გმირი ვახტანგ გორგასალი სპარსები არიან, მითუმეტეს, მტკიცეულია, თუ დავით აღმაშენებელი, თამარ მეფე, გიორგი ბრწყინვალე და სხვა მეფეები ქართული წარმომავლობის არ არიან.

იოანე ბაგრატიონისთვის ეს ჩვეულებრივი მოვლენაა: სათანადოდ ის ვერ აღიქვამს ჩვენი ღირსეული წინაპრების შეურაცხყოფად მათ არაქართულ წარმომავლობას.

ამდენად, არაფერია გასაკვირი იმაში, რომ თავდაზნაურებს ის ძირითადად უცხოური წარმომავლობის ხალხად მიიჩნევენ.

თანაც მას ამ უცხოტომელის გაქართველების შემდეგი სქემა აქვს დამუშავებული - ესა თუ ის უცხოტომელი პირველად

სახლდება სომხეთში. გასომხდება, ხოლო შემდგომ გადმოდის ქართლში, ქართველდება და დიდგვაროვანი თავადი ხდება. აი, ტიპური მაგალითი: დიდებული გვარის, ამილახვარის წინაპარი ყოფილა ვიღაც იტალიელი მხედარი, რომელიც I საუკუნეში პომპიუსს ჩამოყლია, ის სომხეთში ჩაჩვენია. შემდეგ მესხეთში გადმოსულა, ზედგენიძე გამხდარა. აზნაურობა მიუღია, ხოლო შემდგომ უმაღლესი რანგის თავადი გამხდარა.

რა არის ეს, თუ არა ზღაპარი? - გამორიცხულია მას რაიმე წერილობითი წყარო ჰქონოდა.

ბრწყინვალე გვარების, ორბელიანების და ბარათაშვილების წინაპრები თურმე ჩინეთიდან თუ თათარიიდან ყოფილან. ისინი იძულებით წამოსულან იქიდან, ყარაბაღში დასახლებულან. შემდგომ ფარნავაზ მეფისთვის (ძ.წ. III ს.) უთხოვიათ სამოსახლო, მასაც მიუღია ისინი, ჯერ სომხეთში დაუსახლდნენ, შემდგომ ქართლში და თავადობა უბოძებია. მათგან მოდინ თურმე ზაალიშვილები, ვახტანგისშვილები, რევაზისშვილები.

ჯერ ერთი ფარნავაზი იყო თუ არა, ისტორიულად დადგენილი არ არის, მეორეც, იმ ეპოქაში სომხეთი თითქმის იმპერია ყოფილა (ეს სწორია თუ არა, სომეხი მეცნიერების სინდისზეა) და რა უფლება ჰქონდა ფარნავაზს ისინი სომხეთში დაესახლებინა.

ესეც ჩვეულებრივი ზღაპარია. მითუმეტეს, თითქმის დადგენილია, რომ ორბელიანები და ბარათაშვილები ლაზურ-მეგრული წარმომავლობის ხალხია. ბარათაშვილების პირვანდელი გვარი ყოფილა ქაჩიბაია - ქაჩიბაძე - ბარათაშვილი.

თუ არა და, რაოდენ „სასიხარულოა“ ქართველი კაცისთვის დიდი ნიკოლოზ ბარათაშვილის და გრიგოლ ორბელიანის თათრობა თუ ჩინელობა.

და ასეა თითქმის ყველა ცნობილი გვარის გენეალოგია ამ ნულის მიხედვით - ქსნის ერისთავები ჩრდილო კავკასიელები, არაგვის ერისთავები თურქ-მენები, ციციშვილები ებრაელები, ფალავანდიშვილები სომხები, ამირეჯიბები სომხები, ავალიშვილები

გაგრძელება მე-11 გვ.

მე-10 გვერდიდან

ვის აქლავს ხალხი ჩვენი ფინანსების უპერაცხელობა და პაროზული თვითშეგნების დისკრედიტაცია?

ებრაელები, თარხნიშვილები და-
ლესტნელები, მედიქიშვილები
სომხები, ჩოლოყაშვილები და მა-
ყაშვილები იტალიელები, საგინაშ-
ვილები სპარსები, ლიონიძეები
სომხები და ა.შ.

ასეთივე სიტუაციაა ქართლ-
კახეთის აზნაურებშიც - გაბაშ-
ვილები ებრაელები, ყორღანაშვი-
ლები სომხები, კორინთელები იტა-
ლიდან, მელეიშვილები სომხები,
ქეზიშვილები სპარსები, სააკა-
ძეები გასომხებული დაღესტნე-
ლები და ა.შ.

ამ ნუსხაში თითქმის ვერ ნა-
ხვთ თავად-აზნაურულ გვარს, ან
სომეხი არ იყოს, ან სპარსი, ან
თურქი, ან ებრაელი, ან თათარი,
და ა.შ.

ის დასავლეთ საქართველოს
გვარებს შედარებით ნაკლებად
იყნობს, მაგრამ მათი უმრავლეს-
ობას უცხო წარმომადგენლობა აქვს -
ნიჟარაძე სპარსი, ლოლობერიძე
თათარი, წერეთელი დაღესტნელი,
აბაშიძე ფილიპელი, ინასარიძე სო-
მეხი, ჩიჭოვანი სომეხი, ჯაიანი თა-
თარი, აფაქიძე თათარი, ჯოღია
თათარი, ხეტი-მხიძე სომეხი, გა-
ბუნია ურია, რევიკა სპარსი,
ლოლოვა ქურთი, კეკელი არაბი, გო-
შიძე სომეხი, მასხუდია თათარი
და ა.შ.

ამ სურათმა შეუძლებელია ნე-
ბისმიერი ქართველი არ შეძრას.

თანაც თუ დავეთანხმებით ამ
ნუსხის ავტორს, მაშინ კითხვის
ქვეშ დგება საკითხი, ქართველ
ერში არის თუ არა საერთოდ ქარ-

თული წარმომადგენლობის ხალხი და
აი, რატომ? - როგორც იოანე
ბატონიშვილი გვამცნობს, ამ გვა-
რის ხალხს, თურმე ბევრი ხალხი
მოყვებოდა, ჩინელს თუ თათარს,
ჯამბაკურს და ბარათას
(შემდგომში ვითომ ორბელიანები
და ბარათაშვილები) 5 ათასამდე
კაცი ჩამოჰყოლია და ასევე სხ-
ვებსაც მეტნაკლები რაოდენობით,
სათანადოდ ქართველებისთვის
ადგილი თითქმის არ რჩება, ენაი-
დან XIX საუკუნის დასაწყისისთ-
ვის საქართველოში დაახლოებით
700 ათასი ქართველი ცხოვრობ-
და.

ამდენად, იოანე ბატონიშვილის
„შემოკლებით აღწერა საქართვე-
ლოს თავად-აზნაურთა გვარები-
სა“, იმდენად არამეცნიერულია,
პრიმიტიული და დაბალი დონის
ნაშრომია, რომ მასზე სერიოზუ-
ლად მსჯელობა არც ღირს.

მართალია, უხერხულია დღეს
მას პრეტენზია წაუყენოთ, მა-
გრამ ისმება ლოგიკური კითხვა -
რატომ ჩათვალა კაცულაშვილ-
მა ეროვნულ საქმედ ამ ნუსხის
გამოცემა და რას მატებს ის
ქართულ ეროვნულ თვითშეგნე-
ბას? - დღეს, როდესაც ველირ-
სეთ დამოუკიდებლობას, ამ კატე-
გორიის წიგნების გამოცემას გა-
მართლება არა აქვს, ის აღიქმება,
როგორც ჩვენი ღირსეული წინა-
რების შეურაცხყოფა და ეროვ-
ნული თვითშეგნების აშკარა
დისკრედიტაცია.

ქართველი მეცნიერი, რომელიც
ამას ვერ აცნობიერებს, აშკარად

განიცდის სახელმწიფოებრივი
აზროვნების დეფიციტს.

თანაც ერთმა გარემოებამ
გამოგზნა - ზ. კაცულაშვილი მე-
ტორიული ტონით გემოძღვრავს -
რადგანაც, სწორედ მართლმადი-
ლებლობა განსაზღვრავს ქართ-
ველი ერის და ქართველი კაცის
ბუნებას, თუ ქართველმა კაცმა
შეიცვალა სარწმუნოება, ნებაყოფ-
ლობით თუ იძულებით, მისთვის,
თურმე უცხო ხდება ქართული ბუ-
ნება და ზნეობა, რის გამოც მათი
დაბრუნება ქართულ წიაღში
დაუშვებელია!!!

ეს შეიძლება ეთქვა მხ-
ოლოდ ქართველი ხალხის მტერს.
ეს მის სინდისზე იყოს.

ის თავს უფლებას აძლევს
ცალსახად უპირატესობა მიანი-
ჭოს სარწმუნოებას ეროვნებასთან
შედარებით და თითქმის გადაუწყ-
ვეტია ეს საკითხი, მაშინ, როდესაც
ამაზე ცნობილ მეცნიერებ-
საც არა აქვთ კონკრეტული პა-
სუხი, თუ არა და, სარწმუნოება
ეროვნების ერთ-ერთი ატრიბუტია
და არა განსაზღვრელი, სხვა თუ
არაფერი ძ.წ.ა. III საუკუნეში
საქართველოს გაერთიანებას
სარწმუნოება არ დადებია საფუძე-
ლად, ეროვნებას სარწმუნოებაზე
მეტად სხვა ფაქტორები
განსაზღვრავს და ამ ნიშნით
პიროვნების ერისგან მოკვეთა
დაუშვებელია, უფრო მეტიც, ბე-
დის უკუღმართობით სარწმუნოე-
ბაშეცვლილ ქართველს, თუ სურ-
ვილი აქვს, ერს დაუბრუნდეს, უნ-
და ყოველმხრივ ხელი შეუწყოს.

ზ. კაცულაშვილს რომ დავე-
თანხმდეთ, ერის დიდი მოამბეები
ვახტანგ VI, სულხან-საბა ორბე-
ლიანი, მიხეილ თამარაშვილი, ზა-
ქარია ფალიაშვილი ქართველ-
ბად არ უნდა ჩათვალოთ. ხოლო
იძულებით გამაჰმადიანებულ ლა-
ზებს, მესხებს უნდა აუუკრძალოთ
მშობლიურ წიაღში დაბრუნება და
ეკევი შევიტანოთ აჭარლების
ტექნიკით ქართველობაში.

ამის თქმის უფლება არა აქვს,
არა თუ ზ. კაცულაშვილს, არამედ
კათალიკოსსაც, და არც არასდ-
როს წამოსცდენიათ ამდაგვარი
მკრეხელობა სულკურთხეულ
გიორგი ჭყონდიდელს, კირიონს,
ამბროსი ხელაიას, კალისტრატე
ცინცაძეს და ერის სხვა სულიერ
მამებს.

ერთი გარემოება მაკვირებს
- შეიქმნა დიდგვაროვანთა დარ-
ბაში, რომელშიც, ალბათ, არიან
იმ გვარების წარმომადგენლებიც,
რომლებიც ნუსხაშია შეტანილი
და რომელთა ქართული წარმო-
მადლობა ეკევის ქვეშა დაყენე-
ბული, მაგრამ ხმას არ იღებენ,
არადა სხვა ამაზე დიდი რა ფუნქ-
ცია აკისრია ამ დარბაზს, გარდა
ერის და გვარის ღირსების დაც-
ვისა.

გაუგებარია ბ-ნ ჭაბუა ამერი-
ჯიბის, ბ-ნ ანდრია აფაქიძის, ქ-
ნ მარიკა ლორთქიფანიძის, ბ-ნ ოთარ
მელიქიშვილის, დ. სხვების
დუმილი, როცა მათ გვარებს აშკა-
რად შეურაცხყოფენ.

ეტყობა, ზ. კაცულაშვილმა დი-
დი ტირაჟით ვერ გამოსცა ეს

„ძვირფასი“ ისტორიული წყარო,
სანამ სომხები მოეგვადინებინ
უფრო დიდი ტირაჟით (დარწმუ-
ნებული ვარ ის სომხურად უკვე
ნათარგმნი იქნება), ქართველ
დიდგვაროვნებს ვურჩევ გაეცნონ
მას და თქვან თავისი სიტყვა.

დღეს უადრესად გამწვავდა
კონფლიქტი პირადობის მოწმო-
ბაში „ეროვნების რეკვიზიტის“
ამოღებაზე, საბოლოოდ რა გა-
დაწყვეტილება იქნება მიღებული,
ეს სხვა საკითხია, მაგრამ მთავა-
რია გაუფრთხილდეთ ერს, ეროვ-
ნებას, გვარს, ეროვნულ თვითშე-
გნებას, ენაიდან „ეროვნების რეკ-
ვიზიტი“ ვერ გახდება ერის დამ-
ცავი მექანიზმი და ისეთ პუბლიკა-
ციებს, როგორიცაა ზ. კაცულაშ-
ვილის და გ. ხორანაჟილის სხენე-
ბები პუბლიკაციებს, გაცილებით
მეტი ზიანის მოტანა შეუძლიათ
ერისთვის.

ყველამ უნდა გააცნობიეროს
ერთი ტექნიკა - როდესაც
ეროვნულ თემას ხელს ჰკიდებს
მეცნიერი, საზოგადო მოღვაწე თუ
რიგითი ქართველი, ძალიან ფრთხ-
ილად უნდა იყოს, უნდა გრძნობ-
დეს პასუხისმგებლობას ერის წი-
ნაშე და გაითვალისწინოს, თუ
როგორ აისახება მისი მოსაზრე-
ბები ერის სინამდვილეზე, რას
მისცემს მისი ნაშრომი ერს.

ამაში სახელმწიფოებრივი
აზროვნების რეალური არსი.

ანზორ შონია
საქართველოს მოქალაქე,
ეროვნული ქართველი, აზნაური -

ინვალიდების ცხოვრება საქართვე- ლოში თითქმის შეუძლებელია...

ამსწინათ ინვალიდთა არა-
სამთავრობო ორგანიზაციების საკ-
ოორდინაციო საბჭომ მოაწყო პრე-
სკონფერენცია. ამჯერად მათი გონი
მეტი პრინციპულობით და სიმკაცრ-
ით გამოირჩევა. მათ აღნიშნეს, რომ
არსებობენ ძალები, რომლებიც
ხელს უშლიან მათ საქმიანობას აქ-
ტიურად ცდილობენ საერთაშორისო
სამართლის ნორმებით იგნორირებას
და არსებული ეკონომიკური მექ-
ანიზმის გაუქმებას (თითქმისდა
სახელმწიფო ინტერესებიდან
გამომდინარე).

ასეთ პირობებში ამრი დაკარგა
ინვალიდთა არასამთავრობო
ორგანიზაციების სამეწარმეო
საქმიანობამ, აღნიშნა საკოორდინ-
აციო საბჭოს თავმჯდომარემ გი-
ორგი მხელაძემ გაეროელებულია
ამრი, რომ „ინვალიდებმა დააქციეს
საქართველოს ეკონომიკა“. ეს მამ-
ინ, როცა ბიუჯეტის დავალი-

ანებიდან, რომელიც 260000000
ლარს შეადგენს, 15000000 იყო
გათვალისწინებული ინვალიდებ-
ისათვის დღეს ქვეყანაში მხოლოდ
„ბიუჯეტის შესახებ კანონი
კანონის“ და არაფერ არაფერს არ
ამბობს კანონზე ინვალიდთა
სოციალური დაცვის შესახებ“,
რომლის თითქმის ყველა მუხლი
ირღვევა. ამ ფონზე მაკონგროლე-
ბელი და სამართალდამცავი ორგა-
ნიზაციების გამოყენებით მიმდინარეობს
ინვალიდთა არასამთავრობო
ორგანიზაციების დისკრედიტაციის
პოლიტიკა კაცულაშვილის
სტილით. ინვალიდთა საკოორდინაციო
საბჭო კაცულაშვილად მოითხოვს
საქართველოს „სახელმწიფო
ბიუჯეტის კანონში არსებული ფინ-
ანსურ-ეკონომიკური მექანიზმების
უცვლელად დატოვებას, გაეროს 1993
წლის 48-96 რეზოლუციის „ინვალი-
დთა თანაბარი შესაძლებლობების
უმრუნველყოფის სტანდარტული
წესების“ მე-8, 16, 17, 18 წესების, „საქ-
ართველოს ინვალიდთა სოციალუ-

რი დაცვის შესახებ“ კანონისა და
საქართველოს პრეზიდენტის 1997
წლის 12 აპრილის №182 ბრძანე-
ბულების სრულფასოვან ამოქმე-
დებას“.

საკოორდინაციო საბჭოს წე-
ვრები მთელი პასუხისმგებლობით
აეხადებენ, რომ ისინი ყველა კა-
ნონიერი საშუალებით იბრძობებიან
ინვალიდთა უფლებების დასაცავად
და არ დაუშვებენ კორუმპირებული
მალაქიზირების მხრიდან პრეზ-
იდენტის აღებული კურსისა და მისი
სოციალური პროგრამის რევიზიის
მცდელობას.

პრესკონფერენციის ორგანი-
ზატორებმა ისაუბრეს აგრეთვე
უახლოეს პერიოდში განსახორცი-
ლებელი გეგმებისა და ინვალიდთა
შეღავათების გაუქმების შესახებ.

საკოორდინაციო საბჭოს
წევრები აღნიშნულ მოთხოვნებს
დააყენებენ 2000 წლის „საქართვე-
ლოს სახელმწიფო ბიუჯეტის
შესახებ“ კანონის მიღების დროს,
ყველა საპარლამენტო კომიტეტი-
სა და ფრაქციის სხდომაზე მისი
განხილვისას. მზად არიან

მხარდსაჭერად მიმართონ ადამი-
ანთა უფლებების დაცვის საერთ-
აშორისო კომიტეტებს, მათ შორის
გაეროს გენერალური მდივნის
საქიკალურ მომხსენებელს ინვალი-
დთა თანაბარი შესაძლებლობების
უმრუნველყოფის სტანდარტული
წესების“ რეალიზაციის საკითხებში.
ამ საკითხს დააყენებენ აგრეთვე
ევროსაბჭოს საპარლამენტო
ასამბლეის სხდომაზე.

ვიგოვებით იმედს, რომ მათი
მოთხოვნების დასაკმაყოფილებ-
ლად სათანადო სტრუქტურების მიერ
გადაიდგება სერიოზული ნაბიჯი.
მთავრობას არა აქვს უფლება, რომ
მათი მოთხოვნის მოსასმენად
ყურები დაიხოს და არ გაითვალისწი-
ნოს ლამის უკიდურესობამდე მი-
სული ადამიანების გასაჭირი.
როგორც გია ძნელაძემ აღნიშნა,
ხელისუფლებისაგან უარის თქმა
იქნება იმის დასტური, რომ
ინვალიდების ცხოვრება საქართვე-
ლოში შეუძლებელია.

მარინა ჩიგაია

მილოცვა

ვულოცავთ ცნობილ მეც-
ნიერსა და ნიჭიერ ისტორიკოსს,
მრავალი შესანიშნავი ნაშრომის
ავტორს, ღირსეულ მამულიშე-
ილს, ბაგონ გურამ ყორანაშე-
ილს დაბადებიდან 60 წლის
შესრულებას.

ბაგონო გურამ! გისურვებთ
დიდი ხნის სიცოცხლეს, მხნეობასა
და ხაგრძლივ ნაყოფიერ
შემოქმედებით საქმიანობას ერ-
ისა და მამულის საკეთილდღეოდ.

პატივისცემით
გამით „საქართველოს“
რედაქცია

სასწრაფოდ
გვესაჭიროება კომპ-
იუტერზე ამკრეფი
93 18 41 -
93 2036

ნუ დავუჯარაბთ ყველაფერს რეკლამებს...

ჩვენი მოსახლეობა დიდი
ხანია შეეჩვია თვითმკურნა-
ლობას ყოველდღიურად ტელევი-
ზიის თუ პრესის საშუალებით
უამრავი მედიკამენტის რეკლამა

ვრცელდება. მოსახლეობაც, ხშირ
შემთხვევაში ირჩევს იმას, რაც
ესმის და წამლაუწუმ უმეორებენ,
მაგრამ ხდება ისიც, რომ ხშირად
ყველაფერი სიმართლეს როდი
შეეფერება.

მიუხედავად იმისა, რომ
არსებობს კანონი მედიკამენტის
რეკლამასთან დაკავშირებით, ის
ხშირად ირღვევა. სულ ახლახან
ცნობილი გახდა, რომ ფარმაცე-
ტული „გიგანტი ბაიერი“
დათანხმდა, რომ შეაჩეროს

რეკლამები მთელი პასუხისმგებლობით
აეხადებენ, რომ ისინი ყველა კა-
ნონიერი საშუალებით იბრძობებიან
ინვალიდთა უფლებების დასაცავად
და არ დაუშვებენ კორუმპირებული
მალაქიზირების მხრიდან პრეზ-
იდენტის აღებული კურსისა და მისი
სოციალური პროგრამის რევიზიის
მცდელობას.

„ბაიერს“ დაეკისრა აშშ-ს
მასშტაბით 1 მლნ დოლარის
ლირებულების სამოგადოებრივი
კამპანიის ჩატარება, რომელიც
მომხმარებლებს შეახსენებს ასპ-
ირინის მიღებასთან დაკავშ-
ირებულ რისკს. ბაიერმა უნდა
გაავრცელოს საგანმანათლებლო
ბროშურები ამ საკითხთან
დაკავშირებით.

რესპუბლიკის ჯანდაცვის დე-
პარტამენტმა გაავრცელა ცნობა

იმის შესახებ, რომ ამიერიდან
ნებისმიერი რეკლამა, რომელშიც
გაცხადებულია ასპირინის გულის
დამცავი ეფექტების შესახებ, უნდა
შეიცავდეს შემდეგ წინადადებას:
„ასპირინი არ არის მიზანშეწონ-
ილი ყველასათვის, ასე რომ
აუცილებლად შეუთანხმდით თქ-
ვენს ექიმს ასპირინის რეგულა-
რული მიღების დაწყებამდე“.

კ. გვარჯალაძე

გაზეთი ზელომდგანელობს
თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
გამოქვეყნებული მასალებზე პასუხს
ავტორები აკებენ.